

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra ekonomiky

Bakalářská práce

Ekonomika města Sobotka

Renata Patková

©2020 ČZU v Praze

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Renata Patková

Hospodářská politika a správa
Veřejná správa a regionální rozvoj

Název práce

Ekonomika města Sobotka

Název anglicky

Economy of Sobotka City

Cíle práce

Cílem bakalářské práce je na základě finanční analýzy města Sobotka za roky 2015-2018 vymežit závěry, návrhy a doporučení pro budoucí stabilizaci a rozvoj této instituce.

Metodika

Metodika:

1. vymezení teoretických přístupů – finanční analýza města
2. základní charakteristika města
3. vlastní výpočty, metody finanční analýzy
4. závěry, návrhy a doporučení

Teoretická část bude čerpat z českých i zahraničních zdrojů, z knih (ISBN) a odborných časopisů (ISSN).

Aplikační část bude zpracována v programu Excel, data budou uspořádána do přehledných tabulek a grafů, včetně odpovídajících komentářů.

Budou aplikovány vzorce finanční analýzy a další ekonomická vyhodnocení.

Doporučený rozsah práce

60-80 stran textu

Klíčová slova

město Sobotka, finanční analýza

Doporučené zdroje informací

Boukal, Petr a kolektiv. Fundraising. Praha: Grada, 2007, 264 s. ISBN 9788024744872

Frič, Pavol. Neziskové organizace a ovlivňování veřejné politiky. Praha: Agnes, 2000, 113 s. ISBN 80-7263-166-7

Hejduková, Pavlína a kolektiv. Řízení neziskových organizací. Praha: Grada, 2018, 208 s. ISBN 978-80-247-3075-2

Jelínková, Jitka. Občan, spolek, obec a úřade v ochraně životního prostředí. Praha: Grada, 2017, 272 s. ISBN 978-80-271-9964-3

Knápková, Adriana a kolektiv. Finanční analýza. Praha: Grada, 2017, 232 s. ISBN 978-80-271-0563-2

Kraftová, Ivana. Finanční analýza. C.H.Beck, 2002, 206 s. ISBN 80-7179-778-2

Malach, Antonín a kolektiv. Jak podnikat. Praha: Grada, 2004, 523 s. ISBN 802-7041-102-3

Předběžný termín obhajoby

2019/20 LS – PEF

Vedoucí práce

Ing. Helena Řezbová, Ph.D.

Garantující pracoviště

Katedra ekonomiky

Elektronicky schváleno dne 5. 11. 2019

prof. Ing. Miroslav Svatoš, CSc.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 7. 11. 2019

Ing. Martin Pelikán, Ph.D.

Děkan

V Praze dne 20. 01. 2020

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou bakalářskou práci "Ekonomika města Sobotka" jsem vypracovala samostatně pod vedením vedoucího bakalářské práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu použitých zdrojů na konci práce. Jako autorka uvedené bakalářské práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušil autorská práva třetích osob.

V Praze dne

Poděkování

Ráda bych touto cestou poděkovala vedoucí mé bakalářské práce Ing. Heleně Řezbové, Ph.D. za její odborné vedení, vstřícný přístup, konzultace a připomínky k mé bakalářské práci. Dále bych chtěla poděkovat městu Sobotka za konzultace a poskytnutí potřebných informací pro sepsání mé práce.

Ekonomika města Sobotka

Abstrakt

Cílem bakalářské práce byla finanční analýza města Sobotka s následným rozborem výsledků a návrhem patřičných opatření, vedoucí ke zvýšení efektivity a dlouhodobé hospodářské stability sledovaného subjektu. V teoretické části je rešerše tvořena především z odborných knih (ISBN) a pro doplnění je částečně čerpáno i z internetových zdrojů. Nejprve je popsána struktura veřejné správy v České republice, orgány, hospodaření a vedení účetnictví obce. V poslední kapitole teoretické části je popsána charakteristika finanční analýzy. Praktická část se zabývá aktivy, pasivy, náklady a výnosy města Sobotka s následným provedením finanční analýzy a porovnáním s doporučenými hodnotami. V rámci finanční analýzy byly kalkulovány hodnoty ukazatelů likvidity, rentability, zadluženosti, samofinancování a autarkie. Jako hlavní datový podklad analýzy sloužily výkazy Rozvaha a Výkaz zisku a ztrát z let 2013-2017. V závěru jsou shrnuty výsledky a přiložené jsou návrhy a doporučení pro stabilizaci a rozvoj organizace.

Klíčová slova: město Sobotka, ekonomika, finanční analýza, příjmy, výdaje, náklady, výnosy, aktiva, pasiva

Economy of Sobotka

Abstract

The aim of this bachelor thesis was the financial analysis of Sobotka town with subsequent analysis of results and proposal of appropriate measures leading to increase of efficiency and long-term economic stability of the analysed subject. In the theoretical part, the research is made up primarily of professional books (ISBN) and for its completion it is partly taken from Internet sources. First, the structure of public administration in the Czech Republic, authorities, management and bookkeeping of the municipality are described. The last chapter of the theoretical part describes the characteristics of financial analysis. The practical part deals with the assets, liabilities, costs and revenues of Sobotka with subsequent financial analysis and comparison with recommended values. As part of the financial analysis, the values of liquidity indicators, profitability, indebtedness, self-financing and autarchy were calculated. The main data used for the analysis were the Balance Sheet and the Profit and Loss Statement for 2013-2017. In conclusion, the results are summarized and proposals and recommendations for stabilization and development of the organization are enclosed.

Keywords: town Sobotka, economy, financial analysis, revenues, expenditure, costs, revenue, assets, liabilities

Obsah

1 Úvod	10
2 Cíl práce a metodika	11
3 Teoretická východiska	13
3.1 Struktura veřejné správy v České republice.....	13
3.1.1 Státní správa a územní samospráva	13
3.1.2 Samostatná působnost obcí a obecně závazné vyhlášky	13
3.1.3 Přenesená působnost obcí	14
3.2 Municipální úroveň územní samosprávy v EU	14
3.3 Orgány obce	14
3.4 Hospodaření obce.....	14
3.4.1 Přezkum hospodaření.....	15
3.4.2 Majetek obce.....	15
3.4.3 Rozpočet obce.....	15
3.4.4 Samofinancování	18
3.4.5 Veřejné zdroje.....	18
3.4.6 Neveřejné zdroje	18
3.5 Příjmy.....	18
3.6 Výdaje	19
3.6.1 Ekonomické hledisko členění výdajů	20
3.6.2 Hledisko rozpočtové skladby.....	21
3.6.3 Hledisko infrastruktury	21
3.6.4 Hledisko funkce veřejných financí	21
3.6.5 Hledisko rozpočtového plánování	21
3.7 Vedení účetnictví	22
3.7.1 Výkazy účetnictví	22
3.8 Finanční analýza.....	23
3.8.1 Zdroje finanční analýzy	24
3.8.2 Ukazatele finanční analýzy.....	25
3.8.2.1 Ukazatel likvidity	25
3.8.2.2 Ukazatel rentability	26
3.8.2.3 Ukazatel zadluženosti	27
3.8.2.4 Ukazatel samofinancování.....	29
3.8.2.5 Ukazatel autarkie	29
4 Vlastní práce	30
4.1 Základní charakteristika města.....	30
4.2 Vymezení a charakteristika majetku města.....	31

4.2.1	Celkem příjmy a výdaje	31
4.2.1.1	Saldo z rozpočtu celkem.....	32
4.2.2	Běžné příjmy a výdaje včetně neinvestičních transferů.....	33
4.2.2.1	Běžné příjmy včetně neinvestičních transferů.....	33
4.2.2.2	Běžné výdaje včetně neinvestičních transferů.....	36
4.2.3	Kapitálové příjmy včetně investičních transferů a kapitálové výdaje	39
4.2.4	Běžné a kapitálové výdaje	41
4.2.5	Neinvestiční a investiční transfery.....	43
4.2.6	Tř. 8 Financování	44
4.3	Finanční analýza.....	45
4.3.1	Ukazatel likvidity.....	45
4.3.1.1	Okamžitá likvidita	45
4.3.1.2	Pohotová likvidita.....	47
4.3.1.3	Běžná likvidita.....	48
4.3.2	Ukazatel rentability.....	49
4.3.2.1	Rentabilita tržeb – ROS.....	50
4.3.2.2	Rentabilita aktiv – ROA	51
4.3.2.3	Rentabilita vlastního kapitálu – ROE.....	53
4.3.3	Ukazatel zadluženosti	54
4.3.3.1	Ukazatel dluhové služby.....	54
4.3.3.2	Podíl cizích zdrojů k aktivům.....	56
4.3.3.3	Podíl zadluženosti na cizích zdrojích	57
4.3.4	Ukazatel samofinancování	58
4.3.5	Ukazatel autarkie	59
5	Závěr.....	61
6	Seznam použitých zdrojů	66
6.1	Literatura	66
6.2	Internetové zdroje.....	68
7	Přílohy	70

1 Úvod

Podstatou této práce je vyhodnocení hospodaření východočeského města Sobotka, jak je zmíněno v názvu. Hlavním posláním je být úřadem, který je otevřený potřebám klientů a zaměstnanců. Místem, kde se setkáváte s profesionálními a vstřícnými lidmi, kde trvale usilují o zlepšování služeb, které poskytují. Města jsou významnou složkou ekonomiky v ČR.

Zajištění správného hospodaření města je důležité nejen pro správu města, ale především pro občany, na které důsledky hospodaření přímo dopadají. Zveřejňování informací o rozpočtu a závěrečném účtu patří k základním povinnostem města. Jako hlavní zdroj mé práce jsou použity právě tyto povinně zveřejňované informace.

Bakalářská práce je rozdělena do čtyř ucelených kapitol. První část bakalářské práce se zabývá teoretickou částí, která je především vypracována na základě prostudování odborné literatury. V těchto kapitolách je charakterizována územní samospráva, tedy obec, způsob jejich vzniku, fungování, jednotlivé funkce a orgány obce. Dále je zde popsána charakteristika obce, jako základního článku územní samosprávy, včetně hospodaření města. Poslední kapitola teoreticky pojednává o majetku, rozpočtu, o jednotlivých příjmech, výdajích a vedení účetnictví.

Na teoretickou část navazuje část praktická. Úvodem stručně představeno město Sobotka a její historie. Díky dostupnosti zdrojů a možnosti odborných konzultací se zaměstnanci města Sobotky a také zájmu o provedení analýzy rozpočtu města včetně jeho vyhodnocení jsem sledovala výsledky hospodaření za období 2013–2017 a provedla finanční analýzu. Analýza hodnotí finanční zdraví města, tvoří součást hodnocení při získávání bankovních úvěrů. Nejčastěji se sledují ukazatele likvidity, rentability, dluhové služby, zadluženosti, samofinancování a autarkie.

V poslední kapitole práce je popsáno celkové zhodnocení hospodaření města Sobotka za roky 2013-2017 s příslušnými návrhy na možná zlepšení.

2 Cíl práce a metodika

Hlavním cílem bakalářské práce je na základě finanční analýzy města Sobotky za roky 2013–2017 vymežit závěry, návrhy a doporučení pro budoucí stabilizaci a rozvoj města.

Metodika:

1. Vymezení teoretických přístupů – finanční analýza města
2. Základní charakteristika města
3. Vlastní výpočty, metody finanční analýzy
4. Závěry, návrhy a doporučení

První část této bakalářské práce je teoretická část, která je zpracována na základě studia odborné literatury (s ISBN). V teoretické části práce je nejdříve rozebrána územní samospráva, kterou v České republice tvoří obce a kraje. Větší pozornost s ohledem na téma je věnována obcím. Je zde charakterizována působnost obcí a základní orgány. Další kapitola je věnována samotnému hospodaření a majetku územních samosprávních celků, konkrétně rozpočtu obce, rozpočtovému procesu, schválení a přezkoumání rozpočtu. Je zde charakterizována finanční analýza, běžné, kapitálové příjmy, výdaje, daňové, nedaňové příjmy, neinvestiční, investiční transfery a tř. 8 financování obce. Druhou částí je praktická část, ve které je uvedena základní charakteristika města Sobotky. Tyto informace jsou získány z webových stránek organizace. Dále jsou analyzovány příjmy, výdaje a salda ve dvou základních oblastech z běžné a kapitálové činnosti daného města. Data získané z účetních výkazů (rozvaha, výkaz zisků a ztrát) za období 2013–2017. Zobrazeno pomocí přehledných tabulek a grafů zpracovaných v programu Excel. V třetí části aplikovány vzorce finanční analýzy, vypočteny ukazatele likvidity, rentability, dluhové služby, zadluženosti, samofinancování a autarkie. Ve čtvrté části uvedeny závěry a celková vyhodnocení ekonomické situace města, které plynou z finanční analýzy. Zároveň jsou v této části práce obsaženy případné závěry, návrhy a doporučení.

Tabulka 1 Přehled vzorců použitých v praktické části bakalářské práce

Název ukazatele	Vzorec výpočtu	Doporučená hodnota	Autor
Okamžitá likvidita	$\frac{\text{pohotov\acute{e} platebn\acute{i} prost\acute{r}edky / \acute{u}\acute{c}et 231 + 236/}{\text{kr\acute{a}tkodob\acute{e} dluhy}}$	0,2 – 1,1	Růčková 2019
Pohotová likvidita	$\frac{(\text{ob\acute{e}žn\acute{a} aktiva} - \text{z\acute{a}soby})}{\text{kr\acute{a}tkodob\acute{e} dluhy}}$	1 :1 1,5 :1	Růčková 2019
Běžná likvidita	$\frac{\text{ob\acute{e}žn\acute{a} aktiva}}{\text{kr\acute{a}tkodob\acute{e} dluhy}}$	1,5 – 2,5	Knápková a kol. 2017
Rentabilita tržeb ROS	$\frac{EBIT^1}{\text{tržby}} \times 100$	x	Růčková a kol. 2012
Rentabilita aktiv ROA	$\frac{EBIT}{\text{aktiva}} \times 100$	x	Knápková 2017
Rentabilita vlastního kapitálu ROE	$\frac{EAT^2}{\text{vlastn\acute{i} kapit\acute{a}l}} \times 100$	x	Růčková 2019
Ukazatel dluhové služby	$\frac{\text{úroky} + \text{splátky dluhopisů a půjčených prostředků} / 451/}{\text{příjmy celkem}} \times 100$	< 30 %	Algoritmy SIMU MFČR
Ukazatel zadluženosti	$\frac{\text{cizí kapitál}}{\text{celková aktiva běžné období brutto}} \times 100$	do 50 %	Knápková 2002
Podíl zadluženosti na cizích zdrojích	$\frac{SÚ 068, 231, 236, 241, 244, 289, 322, 326, 362, 452, 456, 457^3}{\text{cizí zdroje}}$	do 50 %	Algoritmy SIMU MFČR
Ukazatel samofinancování	$\frac{\text{vlastní zdroje}}{\text{celková aktiva běžné období brutto}} \times 100$	> 50 %	Růčková 2019
Ukazatel autarkie	$\frac{\text{výnosy}}{\text{náklady}} \times 100$	100 %	Kraftová 2002

Zdroj: vlastní zpracování

¹ EBIT – Zisk před odečtením úroku a daní /výsledek hospodaření před zdaněním/

² EAT – Zisk po zdanění = čistý zisk /výsledek hospodaření za běžné účetní období/

³ 068 – Termínované vklady dlouhodobé

231 – Základní běžný účet ÚSC

236 – Běžné účty fondů ÚSC

241 – Běžný účet

244 – Termínované vklady krátkodobé

289 – Jiné krátkodobé půjčky

322 – Směnky k úhradě

326 – Přijaté návratné finanční výpomoci krátkodobé

362 – Krátkodobé závazky z ručení

452 – Přijaté návratné finanční výpomoci dlouhodobé

456 – Dlouhodobé závazky z ručení

457 – Dlouhodobé směnky k úhradě

3 Teoretická východiska

3.1 Struktura veřejné správy v České republice

3.1.1 Státní správa a územní samospráva

Veřejná správa tvořena soustavou orgánů státní správy a územní samosprávy a vazeb mezi nimi. Státní správa je přímo nebo zprostředkovaně řízena ústřední vládou, která představuje nejvyšší orgán moci výkonné a politické. Dalšími ústředními orgány se specializovanou působností jsou ministerstva a jiné ústřední orgány státní správy. Státní správa má omezenou autonomii rozhodování, podřízenost nižších orgánů státní správy vyšším orgánům. Územní samospráva reprezentuje společenství občanů a realizuje samosprávu veřejných záležitostí. K hlavním úkolům patří poskytování veřejných statků a služeb pro své občany. V České republice existuje v současné době dvouступňový systém územní státní správy. První stupeň je tvořen obecními úřady, popřípadě pověřenými obecními úřady a úřady s rozšířenou působností, které vykonávají řadu úkolů státní správy v rámci přenesené působnosti. Druhý stupeň tvoří krajské úřady, které vznikly na základě ústavního zákona č. 347/1997 Sb., o vytvoření vyšších územních samosprávních celků. Podle zákona bylo na území České republiky vymezeno 14 vyšších územních samosprávních celků – krajů (Provazníková, 2015).

3.1.2 Samostatná působnost obcí a obecně závazné vyhlášky

Podle § 2 odst. 2 obecního zřízení obec pečuje o všestranný rozvoj svého území a o potřeby svých občanů; při plnění svých úkolů chrání též veřejný zájem. Do samostatné působnosti obce patří záležitosti, které jsou v zájmu obce a občanů obce, pokud nejsou zákonem svěřeny krajům nebo pokud nejde o přenesenou působnost orgánů obce nebo o působnost, která je zvláštním zákonem svěřena správním, úřadům jako výkon státní správy, a dále záležitosti, které do samostatné působnosti obce svěří zákon. Obce v samostatné působnosti pečují o všestranný rozvoj svého území (velmi významnou kompetencí je vydání územního plánu), o potřeby svých občanů, o uspokojování potřeby ochrany a rozvoje zdraví, celkového kulturního rozvoje a ochrany veřejného pořádku. Obce mohou v samostatné působnosti ukládat povinnosti obecně závaznou vyhláškou mimo jiné k zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku (Jelínková, 2017).

3.1.3 Přenesená působnost obcí

Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů, upravuje samostatnou působnost obce, kam náleží úkoly patřící do samosprávy obce. Svěří-li obci výkon státní správy, jedná se o přenesenou působnost a území obce je správním obvodem. Ve věcech územního plánování vykonávají orgány obce a kraje přenesenou působnost (Blažek, 2009).

3.2 Municipální úroveň územní samosprávy v EU

Regiony jsou obvykle vymezeny pomocí klasifikace územních jednotek NUTS. Ve statistickém členění území ČR odpovídá úrovni NUTS 1 v současné době celé území ČR. Dále pak osm regionů soudržnosti odpovídající úrovni NUTS 2, kraje odpovídají regionální úrovni NUTS 3 a jsou složeny z území cca 76 okresů, které odpovídají tzv. LAU 1. Nejpodrobnější úrovní jsou obce, které jsou vymezeny jako LAU 2 (Hronová a kol., 2009).

3.3 Orgány obce

Orgánem, který samostatně spravuje obec, je zastupitelstvo. Zastupitelstvo volí ze svých členů starostu, který zastupuje obec navenek a je zodpovědný za výkon své funkce zastupitelstvu a místostarostu, který zastupuje starostu po dobu jeho nepřítomnosti. Výkonným orgánem je rada obce tvořená starostou a členy zvolenými z řad zastupitelů. Zastupitelstvo si může zřídit jako své iniciativní a kontrolní orgány výbory. Každá obec musí mít vždy zřízení finanční a kontrolní výbor. Rada obce je oprávněna zřídit své iniciativní a poradní orgány - komise (Provazníková, 2009).

3.4 Hospodaření obce

Obce, jakožto součást územní samosprávy musí hospodařit dle následujících principů:

- princip hospodaření podle ročního rozpočtu,
- princip administrativní nenáročnosti finančního systému (nízké náklady na zabezpečení fungování obce),
- princip účinnosti finančního systému (efektivní využití prostředků rozpočtu a mimorozpočtových fondů),
- princip průhlednosti finančního systému (Peková, 2004).

3.4.1 Přezkum hospodaření

Zastupitelstvo musí mít dostatek objektivních zjištění o kvalitě svého hospodaření. Především na úsecích rozpočtového hospodaření, inventarizace a evidence majetku, vedení účetní evidence a činnost kontrolních a finančních výborů (Tomancová, 2009).

3.4.2 Majetek obce

Obec musí majetek využívat účelně a hospodárně v souladu se zájmy obce a zároveň je obec povinna pečovat o zachování a rozvoj svého majetku.

Nahodil (2014, s. 30) „Obec nikdy nesmí opomenout fakt, že je zde v zájmu svých občanů a musí sloužit právě jim, bránit jejich zájmy, chránit jejich majetek a řádně spravovat majetek obce.“

Majetek obcí představuje hmotný majetek (nemovitosti, movité věci, majetková práva a pohledávky, peněžní prostředky a cenné papíry) a nehmotná aktiva. Z účetního hlediska obec má dlouhodobý majetek (hmotný, nehmotný, finanční), krátkodobý majetek, vlastní zdroje, cizí zdroje a přechodná pasiva-kurzové pasívní rozdíly (Nahodil, 2014).

3.4.3 Rozpočet obce

Obec je základním územním samosprávným společenstvím občanů na územním celku vymezeném hranicí území obce. Je vymezena jako veřejnoprávní korporace, která má vlastní majetek a hospodáří s ním, má vlastní finanční prostředky a sestavuje svůj vlastní rozpočet. Finanční řízení města je každodenní neustále se opakující proces plánování, realizace, kontroly, aktualizace rozpočtu, navazujících vnitřních a vnějších procesů s důrazem na dodržování zákonů, efektivitu a hospodárnost při nakládání s veřejnými prostředky. Prostředkem pro finanční řízení města je rozpočet města, který je sestavován na období jednoho roku. Tvorbu, obsah a funkce rozpočtu obcí upravuje zákon č.250/2000 Sb. o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů s návazností na zákon č. 218/2000 Sb. o rozpočtových pravidlech. Vlastní strukturu rozpočtu upravuje prováděcí vyhláška č. 323/2002 Sb., o rozpočtové skladbě (Pavlík a kol., 2014).

Rozpočet a celý rozpočtový proces lze chápat jako nástroj zabezpečení a financování obecní politiky. Nástroj, který dává do souladu plánované příjmy a výdaje obce. Rozpočet je toková veličina a na příslušném příjmovém a výdajovém účtu nikdy není stav rozpočtových příjmů a výdajů, jelikož v rozpočtovém období se z došlých příjmů plynule uhrazují výdaje. Během rozpočtového období tudíž běžně dochází k časovému nesouladu mezi vývojem příjmů a vývojem výdajů příslušného územního rozpočtu.

Rozpočet je jako bilance. Hospodaření lze charakterizovat tímto vztahem:

$$F_1 + P - V = F_2$$

kde F_1 je stav peněžních prostředků v rozpočtu na počátku rozpočtového období

P příjmy

V výdaje

F_2 je stav peněžních prostředků v rozpočtu na konci rozpočtového období.

Je-li $F_2 > F_1$, vytváří se finanční rezerva pro hospodaření v dalším rozpočtovém roce,

je-li $F_1 < F_2$, nutné použít rezerv z minulých období nebo jiných zdrojů na vyrovnaní rozpočtové bilance (Provazníková, 2015).

Územní rozpočet se sestavuje ve dvojím průřezu, a to běžný a kapitálový rozpočet. Oddělení běžného hospodaření od hospodaření investičního (dlouhodobého) umožňuje přehledně analyzovat, na co jsou vynakládány daňové i nedaňové příjmy, umožňuje analyzovat nutnost využívání návratných příjmů na financování investic a únosnou výši dluhové služby.

Tabulka 2 Příjmy a výdaje územního rozpočtu

Běžné příjmy daňové příjmy	svěřené daně sdílené daně místní poplatky
nedaňové příjmy	účelové a neúčelové dotace ze SR poplatky za služby příjmy z pronájmu majetku zisk z obecních majetků vč. dividend příjmy z úroků
Kapitálové příjmy	z prodeje majetku kapitálové transfery ze SR z emise dluhopisů přijaté úvěry
Ostatní příjmy	příjmy nezařaditelné do výše uvedených položek
Běžné výdaje	výdaje na zabezpečení veřejných statků financování běžných potřeb peněžní transfery obyvatelstvu dotace vlastním podnikům
Kapitálové výdaje	financování investičních potřeb finanční investice dotace na krytí ztrát zřízených podniků splátky úvěrů včetně úroků
Ostatní výdaje	výdaje nezařaditelné do výše uvedených položek

Zdroj: Teplý, Černožský, 2011

Další funkcí, kterou územní rozpočet jako nástroj finančního hospodaření plní, tzv. úloha finančního plánu, který by měl zajistit solventnost obce, a to tak, že připouští pouze ty výdaje obce, které jsou kryty příjmy, které lze reálně očekávat, existujícími rezervami a eventuelně půjčkami, které lze získat a splatit. Při plánování příjmů a výdajů se setkáváme s tzv. rozpočtovým omezením. Vyjadřuje, že snaha územních celků vytvořit dostatečný objem zdrojů na příjmové straně rozpočtu je často v konfliktu s financováním určitých záměrů a cílů na výdajové straně. Je nutné o příjmech uvažovat jako o rozpočtovém omezení. Na druhou stranu je část výdajů obce předem známá a daná, a lze tedy odhadovat výdajové potřeby předem. Pod rozpočtovým procesem rozumíme souhrn činnosti, které jsou nezbytné k řízení hospodaření územního samosprávních celků v daném rozpočtovém období. Zákon o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů neupravuje každý detail příprav, projednávání a schvalování rozpočtu obce. Proto není rozpočtový proces všech obcí stejný, některé zásady a fáze však zůstávají shodné. Rozpočet jako základ finančního hospodaření obce se sestavuje na jeden kalendářní rok. Rozpočtový proces je však delší, zpravidla zahrnuje dobu 1,5 až 2 roky (Provazníková, 2015).

Maaytová a kol. (2007, s. 19) uvádí „roli regionálního či místního parlamentu“ plní krajská či obecní zastupitelstva. Ta projednávají a schvalují rozpočet příslušné samosprávy. Na jehož základě realizují výkonné samosprávné orgány výdajové cíle. Řídí se přitom ustanoveními zákona o obcích a zákona o krajích. Také v případě samosprávních orgánů mají tyto povinnost realizovat výdajové aktivity tak, aby byly prováděny hospodárně, efektivně a účelně. Ke kontrole financování si samospráva zřizuje výbory. Patří k nim například finanční výbor a kontrolní výbor.

Každý veřejný rozpočet je účetně vyrovnán. Je to dáno tím, že na každé uskutečněné výdaje musí být finanční zdroje (příjmy). Účetní vyrovnanost, ale rozhodně neznamená faktickou vyrovnanost. Fakticky totiž rozpočet může být:

- a) vyrovnaný – tato situace nenastává často, aby se příjmy rovnaly výdajům do poslední peněžní jednotky
- b) schodkový – častá situace v současnosti, kdy výdaje převyšují příjmy, tato situace se řeší buď čerpáním rezerv z minulosti (zřídka), nebo pomocí návratných zdrojů (emisí dluhopisů typické u státního rozpočtu), nebo úvěrem
- c) přebytkový – jedná se o situaci, kdy rozpočtové příjmy převyšují výdaje, formálně se tato situace řeší převedením přebytku do rezerv na příští období (Černohorský a kol., 2011).

Rozpočet musí být reálný, pravdivý a úplný. Tyto zásady mají význam při kontrole plnění rozpočtu a jeho vyhodnocení během roku. Přehled o skutečném plnění a vypracování závěrečného účtu sestavují výkonné orgány (finanční odbor a rada). Územní samosprávný celek a dobrovolný svazek obcí je povinen nechat si přezkoumat své hospodaření za uplynulý rok. A to buď krajským úřadem nebo úřadu oznámí, že se rozhodl zadat přezkoumání auditorovi. Zpráva o přezkoumání hospodaření obce za uplynulý rok je nezbytnou součástí projednání závěrečného účtu (Provazníková, 2015).

Základním výkazem účetnictví na bázi příjmů a výdajů sestavený přímou metodou je přehled o peněžních tocích Výkaz hodnocení plnění rozpočtu: Fin 2–12 M (Máče, 2013).

3.4.4 Samofinancování

Město je samofinancované prodejem vlastním výrobků, služeb, finančních investic, podnikáním, pronájmy majetku nebo členskými příspěvky. Čím vyšší je míra samofinancování, tím vyšší je míra nezávislosti města. Když mluvíme o nezávislosti, nejde jenom o finanční stránku, ale i o nezávislost v rozhodování (Pelikánová, 2016).

3.4.5 Veřejné zdroje

Financování se uskutečňuje prostřednictvím přímé podpory v podobě dotací z veřejných rozpočtů v ČR – státní rozpočet, krajské rozpočty, obecní rozpočty a státní fondy, dotací zahraničních zdrojů – zdroje z EU prostřednictvím státního rozpočtu, komunitární programy EU, zdroje mimo EU další je financování pomocí nepřímé podpory (Hejduková, Hommerová, Krechovská, 2018).

3.4.6 Neveřejné zdroje

Financování z neveřejných zdrojů je především zajištěno individuálními či firemními dárci a dále pak tuzemskými a zahraničními nadacemi (Boukal a kol., 2007).

3.5 Příjmy

Příjmy obcí lze podle druhů rozdělit stejně jako příjmy rozpočtů krajů, tedy na vlastní příjmy a přijaté dotace. Vlastní příjmy rozpočtu obcí jsou tvořeny běžnými a kapitálovými příjmy. Součástí běžných příjmů jsou daňové příjmy, skládají se z daní výlučných a sdílených (Palatková, 2011).

Dále nedaňové příjmy. Oproti daňovým příjmům je zde podstatný rozdíl v tom, že obec nebo kraj může ovlivnit výši nebo strukturu těchto příjmů /např. poplatky za služby, pronájem a dotace ze státního rozpočtu/. Daňové a nedaňové příjmy tvoří dohromady běžné příjmy, jsou rozhodující částí místních rozpočtů. Významným příjmem územních rozpočtů jsou dotace a transfery. Základní kategorie dotací jsou účelové a neúčelové, další členění rozlišujeme dotace s finanční spoluúčastí, dále rozlišujeme dotace běžné a kapitálové (Provazníková, 2015).

Transfery se rozumí poskytnutí peněžních prostředků z veřejných rozpočtů i přijetí peněžních prostředků veřejnými rozpočty, včetně prostředků ze zahraničí, v případě státního rozpočtu územních samospráv či státních fondů, tedy zejména dotace, granty, příspěvky, subvence, dávky, nenávratné finanční výpomoci, podpory či peněžní dary. Transfery lze dělit na průtokové a neprůtokové (Máče, 2018).

V oblasti majetku a jeho využití mají města a obce velmi dobrý přehled. Problémem je však nedostatek financí na jeho provoz a údržbu. Rozpočtové výhledy na období tří let a delší má zpracované 94 % obcí. Zákonem je stanovena povinnost dvouletého rozpočtového výhledu. Alespoň polovina zúčastněných měst a obcí provozuje hospodářskou činnost. Největší nedostatek financí pocítují malé obce do 5 tis. obyvatel, ale také velká města nad 50 tis. obyvatel (Pavlík a kol., 2014).

Od roku 1993 však do rozpočtu obcí plynou na základě zákona o rozpočtovém určení daní daně důchodového typu, které přispěly ke zvýšení relativní finanční soběstačnosti obcí. Daňové příjmy nejsou dostatečné pro krytí výdajů obcí a krajů, dochází i nyní k přerozdělování finančních prostředků ze státního rozpočtu (a státních fondů) do rozpočtu obcí a krajů formou systému dotací. Obce mohou získávat případně dotace i z krajských rozpočtů. Kromě těchto základních rozpočtů se na úrovni obcí od roku 2006 vyskytují ještě rozpočty dobrovolných svazků obcí a na úrovni regionů soudržnosti od roku 2006 existuje specifický typ rozpočtu – rozpočty Regionálních rad regionů soudržnosti (Provazníková, 2015).

3.6 Výdaje

Výdaje rozpočtu obce představují zejména:

- a) úhrady závazků vyplývající pro obec z plnění povinností uložených jí zákony

- b) výdaje na vlastní činnost obce v její samostatné působnosti, zejména výdaje spojené s péčí o vlastní majetek a jeho rozvoj
- c) výdaje spojené s výkonem státní správy, ke které je obec pověřena zákonem
- d) úhrady závazků vyplývajících pro obec z uzavřených smluvních vztahů v jejím hospodaření a ze smluvních vztahů vlastních organizací, jestliže k nim přistoupila
- e) úhrady závazků přijaté v rámci spolupráce s jinými obcemi nebo s dalšími subjekty, včetně příspěvků na společnou činnost
- f) úhrady úroků z přijatých půjček a úvěrů
- g) výdaje na emise vlastních dluhopisů a na úhradu výnosů z nich náležejících jejich vlastníkům
- h) výdaje na podporu subjektů provádějících veřejně prospěšné činnosti a na podporu soukromého podnikání prospěšné pro obec
- i) jiné výdaje uskutečněné v rámci působnosti obce, včetně darů a příspěvků na sociální nebo jiné humanitární účely (Otrusinová a kol., 2011).

Obecně se lze setkat s několika hledisky členění výdajů územních samospráv. Nejužívanějšími jsou dle:

- a) ekonomického hlediska
- b) rozpočtové skladby
- c) infrastruktury
- d) funkcí veřejných financí
- e) rozpočtového plánování

3.6.1 Ekonomické hledisko členění výdajů

Z ekonomického hlediska členíme veřejné výdaje na běžné výdaje a na kapitálové výdaje. Běžné výdaje jsou takovým druhem výdajů, kterým správce rozpočtové kapitoly zabezpečuje provozní činnosti ve své rozpočtové kapitole. Patří k nim například výdaje na platy personálu (zaměstnanců obecního úřadu), výdaje na opravy, energie, nákup spotřebního materiálu. Stručně řečeno, jsou to výdaje, které se v průběhu rozpočtového roku běžně opakují. Kapitálové výdaje, investice, jejichž smyslem, (účelem) je vytvořit (případně nakoupit) takový statek, který bude v budoucnu v toku času přinášet uspokojení pro veřejnost (Maatyová a kol., 2007).

3.6.2 Hledisko rozpočtové skladby

Pro územní rozpočty v ČR je závazné členění podle rozpočtové skladby, a to členění druhové – třída 5, která se týká běžných výdajů a třída 6, která třídí kapitálové výdaje. Lépe strukturu výdajů vyjadřuje členění funkční, člení výdaje na šest skupin podle účelu, na který jsou výdaje vynaloženy:

- a) zemědělství, lesní hospodářství a rybářství
- b) průmyslová a ostatní odvětví hospodářství
- c) služby pro obyvatelstvo
- d) sociální věci a politika nezaměstnanosti
- e) bezpečnost státu a právní ochrana
- f) všeobecná veřejná správa a služby (Provazníková, 2009).

3.6.3 Hledisko infrastruktury

Do infrastruktury, která vytváří základ pro rozvoj všech odvětví konkrétní ekonomiky, patří doprava, spoje, energetika, bytové hospodářství, zdravotnictví, školy a výzkumné instituce. Podle charakteru těchto odvětví se infrastruktura dělí na technickou (někdy také ekonomickou) a sociální (Dvořáček, 2012).

Výdaje na ekonomickou infrastrukturu (běžné i kapitálové) jsou určeny na výrobní účely, tj. pro obecní a komunální podniky zabezpečující služby. Patří sem i výdaje a dotace na půjčky soukromému sektoru. Výdaje na sociální infrastrukturu zahrnují běžné i kapitálové výdaje na vzdělání a péči o zdraví, na sociální peněžní transfery a výdaje na provoz sociálních zařízení (Provazníková, 2015).

3.6.4 Hledisko funkce veřejných financí

Do 31. 12. 2003 platil v České republice zákon č. 212/1992 Sb. o soustavě daní, který upravoval daně v České republice. Od 1. 1. 2004 existuje několik právních norem, které upravují jednotlivé typy daní. Daně plní v národní ekonomice funkci alokační, redistribuční, stabilizační a zejména fiskální, tedy funkci získávání příjmů pro financování veřejných výdajů. (Palatková, 2011).

3.6.5 Hledisko rozpočtového plánování

Z hlediska rozpočtového plánování rozdělujeme výdaje na plánované (plánovatelné) a neplánované. Plánovatelné výdaje lze určit předem. Jsou to výdaje spojené s vlastním

provozem úřadu (platy zaměstnanců, výdaje na energie, materiál atd.). Neplánované výdaje jsou nahodilé výdaje, jejichž vznik lze obtížně odhadnout, např. výdaje spojené s živelnými pohromami či výdaje sankčního charakteru (Provazníková, 2015).

3.7 Vedení účetnictví

Samostatné řízení účetnictví nastalo přijetím zákona 563/1991 Sb., o účetnictví. Pro různé skupiny subjektů existují prováděcí vyhlášky k zákonu o účetnictví. Jednotlivé účetní metody a postupy účtování jsou vymezeny v Českých účetních standardech. Potřeby podnikatelských a dalších subjektů vyžadují, aby účetnictví poskytovalo podklady pro finanční řízení a dále přímo navazovalo na rozpočetnictví a kalkulaci vlastních nákladů výkonů. Pro daňové potřeby státních orgánů musí účetnictví poskytovat podklady potřebné pro zjištění daňového základu jednotlivých druhů daní (daně z příjmů právnických osob, daně z přidané hodnoty, silniční daně). Tyto údaje musí být pravdivé a průkazné. Potřeby řízení na úrovni národního hospodářství vyžadují, aby účetnictví respektovalo mezinárodně uznávané účetní standardy a direktivy Rady Evropské Unie. Klasická teorie účetnictví je postavena tak, aby naplnila hlavní úkol účetnictví. Podávat v peněžním vyjádření pravidelné informace, z nichž získáme věcný obraz o:

- a) majetkové situaci podniku: v jakých konkrétních druzích je majetek vázán a jak je oceněn, nakolik opotřeben,
- b) zdrojích z nichž byl majetek pořízen: o výši vlastních a cizích zdrojů a jejich podrobné struktuře, o krátkodobých a dlouhodobých dlužích, o výši rezerv na případná budoucí rizika a ztráty,
- c) finanční situaci podniku: jakého zisku podnik dosáhl v daném roce a jak ho rozdělit (popř. jak velkou ztrátu vykázal a jak ji uhradit), tj. o výnosnosti. Zda je podnik schopen hradit své dluhy včas, zda se nejedná o platební neschopnost, tj. o likviditě (Máče, 2018).

Pilátová (2017, s. 16) uvádí, že účetnictví není „nutným zlem“, které slouží k tomu, aby poplatník jednou za rok vyčíslil svoji daňovou povinnost, ale plní funkci informačního systému, na jehož základě mohly být činěna reálná ekonomická rozhodnutí.

3.7.1 Výkazy účetnictví

V oblasti veřejného sektoru jsou základem reportingu požadované výkazy (rozvaha, výkaz zisků a ztráty, příloha atd.) jako základní informační zdroje pro získávání kumulovaných, agregovaných informací (Máče, 2018).

Rozvaha je jedním z nejdůležitějších účetních výkazů. Zachycuje majetek organizace ze dvou hledisek. Na straně aktiv je uvedeno, z jakých položek se celkový majetek organizace skládá, tj. hledisko konkrétních forem majetku (např. software, stavby, pozemky, nedokončené investice, zásoby, pohledávky, peníze a účty v bankách atd.) Na straně pasiv je uvedeno, jak byly konkrétní formy majetku pořízeny, zda z vlastních, nebo cizích zdrojů. To je tzv. hledisko zdrojů financování majetku. Výkaz zisků a ztráty slouží k vysvětlení efektivnosti (náklady a výnosy z činnosti), (Provazníková, 2015).

Tabulka 3 Náklady a výnosy z činnosti

Náklady z činnosti	spotřebované nákupy	Výnosy z činnosti	z vlastních výkonů a zboží
	služby		ostatní výnosy
	aktivace		
	osobní náklady		
	daně a poplatky		
	ostatní náklady		
	odpisy, rezervy		
	opravné položky		
Finanční náklady		Finanční výnosy	
Náklady na transfery		Výnosy z transferů	
Náklady se sdílených daní		Výnosy ze sdílených daní	
		Výnosy z daní a poplatků	
		Výsledek hospodaření před zdaněním	

Zdroj: Máče, 2018

3.8 Finanční analýza

Finanční analýzy se zpočátku vyznačovaly především tím, že znázorňovaly absolutní změny v účetních výsledcích. Později se však ukázalo, že rozvaha a výkaz zisků a ztráty jsou zdrojem kvalitních informací pro zjišťování úvěrové schopnosti. Primárně šlo o zachování likvidity a tím i o schopnost přežít. Účetní výkazy tedy poskytují informace celé řadě uživatelů. Lze je rozdělit do dvou základních částí: účetní výkazy finanční a účetní výkazy vnitropodnikové. Finanční účetní výkazy jsou externími výkazy, neboť poskytují informace zejména externím uživatelům. Je možné je označit za základ všech informací pro finanční analýzu, jde o veřejně dostupné informace a je povinnost zveřejnění nejméně jedenkrát ročně. Jsou k dispozici prostřednictvím obchodního rejstříku. Vnitropodnikové účetní výkazy vycházejí z vnitřních potřeb organizace (Růčková, 2019).

Tabulka 4 Kategorizace účetních jednotek dle zákona o účetnictví

Typ účetní jednotky	Aktiva	Roční úhrn čistého obratu	Průměrný počet zaměstnanců
Mikro úč. jednotka	do 9 mil. Kč	do 18 mil. Kč	do 10
Malá úč. jednotka	do 100 mil. Kč	do 200 mil. Kč	do 50
Střední úč. jednotka	do 500 mil. Kč	do 1 000 mil. Kč	do 250
Velká úč. jednotka	nad 500 mil. Kč	nad 1 000 mil. Kč	nad 250

Zdroj: Hruška, 2017

Podstatou finanční analýzy je splnění dvou základních funkcí: prověřit finanční zdraví (ex post analýza) a vytvořit základ pro finanční plán (ex ante analýza). Pro to, abychom mohli úspěšně začít zpracovávat analýzu, jsou důležité zejména základní účetní výkazy tzv. rozvaha, výkaz zisku a ztráty, přehled o peněžních tocích /CF/ a výkaz o změnách vlastního kapitálu /VK/.

Tabulka 5 Vykazovací povinnost dle kategorizace účetních jednotek

Typ účetní jednotky	Povinnost sestavovat výkaz CF a VK	Sestavení výroční zprávy	Způsoby zveřejnění
Mikro úč. jednotka	Ne	Ne	Pouze rozvahu
Malá úč. jednotka	V případě povinnosti audit ano	Za určitých okolností Ano	Pouze rozvahu v případě nepovinného auditu
Střední úč. jednotka	Ano	Ano	V rozsahu ověřeném auditorem
Velká úč. jednotka	Ano	Ano	V rozsahu ověřeném auditorem

Zdroj: Růčková, 2019

3.8.1 Zdroje finanční analýzy

Z výše uvedených informací je tedy zřejmé, že budeme-li chtít zpracovat finanční analýzu z veřejně dostupných informací u účetní jednotky na úrovni malá a mikro, můžeme narazit na nedostupnost konkrétních údajů. Rozvaha a výkaz zisků a ztráty jsou účetní výkazy, jejichž struktura je závazně stanovena Ministerstvem financí a jsou závaznou součástí účetní závěrky v soustavě podvojného účetnictví. K účetním výkazům se v rámci účetní závěrky připojuje ještě příloha, která musí obsahovat údaje o příslušné účetní jednotce, informace o účetních metodách, obecních účetních zásadách a způsobech oceňování, dále musí obsahovat doplňující informace k rozvaze a výkazu zisku a ztráty. Nově se od 1. ledna 2016 zavádí u středních a velkých účetních jednotek povinnost sestavovat výkaz o peněžních tocích a výkaz o změnách vlastního kapitálu (Kraftová, 2002).

3.8.2 Ukazatele finanční analýzy

U finančních analýz sehrává nejdůležitější roli časové hledisko. Je proto důležité rozlišování stavových a tokových veličin. Stavové veličiny jsou veličiny, které se vztahují k časovému okamžiku (data z rozvahy), tokové veličiny ze vztahu k časovému intervalu (data z výkazu zisku a ztráty). Standartní členění ukazatelů je členění na ukazatele absolutní, rozdílové a poměrové. Absolutní ukazatele vycházejí přímo z posuzovaných hodnot jednotlivých položek základních účetních výkazů. Rozdílové ukazatele se vypočítají jako rozdíl určité položky aktiv s určitou položkou pasiv. Poměrové ukazatele tvoří nejpočetnější a zároveň také nejvyužívanější skupinu ukazatelů a jsou definovány jako podíl položek ze základních účetních výkazů (Růčková, 2008).

3.8.2.1 Ukazatel likvidity

Ukazatele likvidity se vyjadřují k posouzení potenciální schopnosti společnosti hradit promptně své závazky v blízké budoucnosti. Jde o jednoduchý poměr ukazující, jak jsou krátkodobé závazky kryty aktivy, u nichž lze očekávat, že se přemění na likvidní zdroje v době korespondující se splatností závazků.

3.8.2.1.1 Okamžitá likvidita

Okamžitá likvidita (cash ratio likvidita 1. stupně) vstupují do ní jen ty nejlikvidnější položky z rozvahy. Pod pojmem pohotové platební prostředky je nutné si představit sumu peněz na běžném účtu, na jiných účtech či v pokladně, ale také volně obchodovatelné cenné papíry a šeky. Součástí krátkodobých dluhů jsou i běžné bankovní úvěry a krátkodobé finanční výpomoci. Doporučenou hodnotu Růčková (2019) uvádí v rozmezí 0,2 – 1,1. Dolní hranice je 0,2 a pod tuto hodnotu by město nemělo klesnout. Stanoví se podle vztahu:

$$\frac{\text{pohotové platební prostředky}}{\text{krátkodobé dluhy}}$$

(Růčková, 2019)

3.8.2.1.2 Pohotová likvidita

Pohotová likvidita (acid test likvidita 2. stupně) platí, že čítec by měl být stejný jako jmenovatel. Pro tento ukazatel Růčková (2019) uvádí poměr 1:1 případně až 1,5:1. Podnik by byl schopen vyrovnat se se svými závazky, aniž by musel prodat své zásoby. Vyšší

hodnota ukazatele bude příznivější pro věřitele, nebude však příznivá z hlediska vedení podniku. Stanoví se podle vztahu:

$$\frac{(\text{oběžná aktiva} - \text{zásoby})}{\text{krátkodobé dluhy}}$$

(Růčková, 2019)

3.8.2.1.3 Běžná likvidita

Běžná likvidita (current ratio likvidita 3. stupně) udává, kolikrát pokrývají oběžná aktiva krátkodobé dluhy společnosti. Hodnota tohoto ukazatele Knápková a kol. (2017) uvádí, měla by se pohybovat okolo 1,5 – 2,5. Stanoví se podle vztahu:

$$\frac{\text{oběžná aktiva}}{\text{krátkodobé dluhy}}$$

(Knápková a kol., 2017)

3.8.2.2 Ukazatel rentability

Rentabilita vyjadřuje schopnost subjektu dosahovat zisku pomocí kapitálu. Poměří zisk dosažený podnikáním k různým základnám. Tento ukazatel vyjadřuje poměr zisku dosaženého podnikáním s výši zdrojů obce, jejichž bylo užito k jeho dosažení.

3.8.2.2.1 Rentabilita tržeb (ROS)

Ukazatel rentability tržeb se někdy označuje jako ukazatel ziskové marže. Udává kolik dílů jednotky zisku se váže na jednotku tržeb, o kolik procent byly ziskem navýšeny celkové náklady firmy (při výpočtové základně tržeb). Určit jednoznačně doporučenou hodnotu Růčková a kol. (2012) uvádí, není možné, neboť existují rozdíly v rámci jednotlivých odvětví. Stanoví se podle vztahu:

$$\frac{EBIT^4}{\text{tržby}} \times 100$$

(Růčková a kol., 2012)

⁴ EBIT – Zisk před odečtením úroků a daní

3.8.2.2.2 Rentabilita aktiv (ROA)

Jedná se o důležitý ukazatel, který měří výkonnost neboli produkční sílu podniku. Použitím EBIT v čitateli je možné měřit výkonnost podniku bez vlivu zadlužení a daňového zatížení. Doporučenou hodnotu Knápková (2017) neuvádí. Stanoví se podle vztahu:

$$\frac{EBIT}{aktiva} \times 100$$

(Knápková, 2017)

3.8.2.2.3 Rentabilita vlastního kapitálu (ROE)

Rentabilita vlastního kapitálu vyjadřujeme výnosnost kapitálu vloženého akcionáři či vlastníky podniku. Růst tohoto ukazatele může znamenat např. zlepšení výsledku hospodaření, zmenšení podílu vlastního kapitálu ve firmě nebo také pokles úročení cizího kapitálu. Růčková (2019) uvádí, tento ukazatel by měl být vyšší, než je úroková míra bezrizikových cenných papírů (5leté státní dluhopisy ziskovost 2,5 %), ale pro město doporučené hodnoty neexistují. Stanoví se podle vztahu:

$$\frac{EAT^5}{vlastní kapitál} \times 100$$

(Růčková, 2019)

3.8.2.3 Ukazatel zadluženosti

Pro město může nastat situace, kdy nemá dostatek finančních prostředků pro běžný chod nebo rozvoj. V takové situaci město přistupuje k možnosti úvěrů a půjček, tedy k zadlužování. Zadluženost města se může dále prohlubovat nejen dalšími cizími zdroji, ale také následnou neschopností města návratné finanční prostředky řádně splácet.

⁵ EAT – Zisk po zdanění nebo také čistý zisk

3.8.2.3.1 Ukazatel dluhové služby

Ukazatel dluhové služby je vyjádřen podílem dluhové služby a dluhové základny. Ministerstvo financí doporučuje udržovat hodnotu tohoto ukazatele do 30 %. Pokud ve městě nastane opačná situace, musí město informovat ministerstvo o příčině překročení hranice a patřičných opatřeních na příští období, které tento nepříznivý stav eliminují. Pokud situace přetrvává dvě po sobě následující rozpočtová období, ministerstvo bude informovat poskytovatele účelových dotací a půjček.

$$\frac{\text{úroky} + \text{splátky dluhopisů a půjčených prostředků} / 451 /}{\text{příjmy celkem}} \times 100$$

(MFČR)

3.8.2.3.2 Podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům

Celková zadluženost je základním ukazatelem zadluženosti. U posuzování zadluženosti je však nutné respektovat příslušnost k odvětví a samozřejmě také schopnost splácet úroky z dluhů plynoucí. Knápková (2002) uvádí, že doporučená hodnota by měla být nižší než 50 %.

$$\frac{\text{cizí kapitál}}{\text{celková aktiva běžné období brutto}} \times 100$$

(Knápková, 2002)

3.8.2.3.3 Podíl zadluženosti na cizích zdrojích

Doporučenou hodnotu (kritérium) MFČR Algoritmy SIMU neuvádějí.

$$\frac{\text{SÚ 068, 231, 236, 241, 244, 289, 322, 326, 362, 452, 456, 457}^6}{\text{cizí zdroje}}$$

(Algoritmy SIMU)

⁶068 – Termínované vklady dlouhodobé
231 – Základní běžný účet ÚSC
236 – Běžné účty fondů ÚSC
241 – Běžný účet
244 – Termínované vklady krátkodobé
289 – Jiné krátkodobé půjčky
322 – Směnky k úhradě
326 – Přijaté návratné finanční výpomoci krátkodobé
362 – Krátkodobé závazky z ručení
452 – Přijaté návratné finanční výpomoci dlouhodobé
456 – Dlouhodobé závazky z ručení
457 – Dlouhodobé směnky k úhradě

3.8.2.4 Ukazatel samofinancování

K měření zadluženosti se dále používá poměru vlastního kapitálu k celkovým aktivům. Je považován za jeden z nejdůležitějších poměrových ukazatelů zadluženosti pro hodnocení celkové finanční situace, nicméně je důležitá jeho návaznost na ukazatele rentability. Růčková (2019) uvádí, že by tento ukazatel měl být vyšší, než 50 %. Stanoví se podle vztahu:

$$\frac{\textit{vlastní zdroje}}{\textit{celková aktiva běžné období brutto}} \times 100$$

(Růčková, 2019)

3.8.2.5 Ukazatel autarkie

V závislosti na použitých datech může být hodnocena autarkie na bázi výnosově nákladové nebo příjmově výdajové.

3.8.2.5.1 Ukazatel autarkie výnosově nákladová

Autarkie odráží míru soběstačnosti municipální firmy z hlediska pokrytí svých nákladů z dosažených výnosů, a to v procentech. Jde o ukazatel týkající se pouze hlavní činnosti. Ve výnosech jsou zahrnuty neinvestiční dotace, které zpravidla představují nejvýznamnější část výnosů. Jsou částí veřejných prostředků, které byly určeny na zajištění municipální firmou realizovaných veřejných produktů. Kraftová (2002) uvádí, pozitivně lze hodnotit, pokud je ukazatel roven 100 %. V případě menší hodnoty je nedostatečné krytí nákladů výnosy a je třeba provést analýzu příčin, stanoví se podle vztahu:

$$\frac{\textit{výnosy celkem}}{\textit{náklady celkem}} \times 100$$

(Kraftová, 2002)

4 Vlastní práce

4.1 Základní charakteristika města

Sobotka vznikla na místě staršího osídlení, její založení lze klást snad až od 12. století. Privilegia udělil Sobotce král Vladislav II. Jagellonský, který roku 1498 na přimluvu Jana ze Šelmberka, nejvyššího kancléře království a kosteckého pána povýšil Sobotku na město. Majitelem panství za třicetileté války byl Heřman Černín z Chudenic. Dal opravit panský dům na náměstí dle plánů architekta Maderny a věnoval jej městu jako radnici. Velkou ranou bylo roku 1639 obsazení města Švédy, kteří zabavili městu, co se dalo. Včetně zmiňované monstrance a graduálu, které měšťané posléze těžce vykoupili zpět. Humprecht Jan Černín vystavěl nad Sobotkou své letní sídlo Humprechtsberg, dnešní zámek Humprecht. Humprecht přivedl do Sobotky řadu řemeslníků a postavil pro ně Nové Město. Rozkvět města vzal za své po německé okupaci. Za budovou městského úřadu dnes stojí skulptura od italského sochaře Parmiggianiho z roku 1991 nazvaná „Dům pod půlměsícem“ (www.sobotka.cz).

V Sobotce je městské kulturní středisko, městské informační centrum, městská knihovna Fráni Šrámka, základní škola, mateřská škola, základní umělecká škola, školní jídelna, sběrný dvůr, obvodní oddělení Policie ČR, jednotka sboru dobrovolných hasičů, římskokatolická farnost, česká pošta, česká spořitelna, zdravotní středisko.

Základní údaje

Název:	město Sobotka
Právní postavení:	město
Územní začlenění:	Královehradecký kraj
Okres:	Jičín
Katastrální výměra:	19,31 km ²
Počet obyvatel k 1. 1. 2019	2371

Zdroj: ČSÚ, 2019

Bazický index počtu obyvatel za roky 2013-2017 má klesající trend.

Tabulka 6 Počet obyvatel, 2013–2017

Rok	2013	2014	2015	2016	2017	2017/2013
Počet obyvatel	2368	2345	2360	2357	2334	0,99

Zdroj: ČSÚ, 2013-2017

Organizační struktura

Zastupitelstvo města Sobotka má 15 členů. Složení města je následující:

Starosta: Ing. Lubomír Jenček

Místostarosta: Bc. Jan Janatka

4.2 Vymezení a charakteristika majetku města

Při charakteristice majetku města je třeba vycházet zejména ze dvou zákonů, zákona o obcích a zákona o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů. Druhý zmiňovaný bereme v úvahu proto, že v širším pojetí majetku města, zahrnujeme do obecního majetku i příjmy a výdaje rozpočtu obce, které se právě tímto zákonem řídí. Město má povinnost evidovat svůj majetek v účetnictví. Klíčový význam v této oblasti má zákon o účetnictví. Tento zákon je platným předpisem pro všechny typy účetních jednotek, tedy i pro města. Na něj pak navazuje několik prováděcích vyhlášek, mezi nejdůležitější patří vyhláška č. 500/2002 Sb., která upravuje postup pro účetní jednotky, které účtují v soustavě podvojného účetnictví a vyhláška č. 505/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o účetnictví a týká se účetních jednotek, které jsou územními samosprávnými celky. Dále mají význam i České účetní standardy, které vydává Ministerstvo financí, a které rozpracovávají účetní metody, aby byly konkrétnějšími a použitelnými v praxi.

V rámci rozpočtové skladby jsou rozlišovány příjmy, výdaje a ostatní operace v rámci rozpočtu na třídu 1 Daňové příjmy, 2 Nedaňové příjmy, 3 Kapitálové příjmy, 4 Přijaté dotace, 5 Běžné výdaje, 6 Kapitálové výdaje, zvláštní postavení v rozpočtové skladbě má třída 8 Financování, která zahrnuje operace zabezpečující financování schodku nebo využití přebytku města (např. město si půjčí peněžní prostředky od peněžního ústavu a následně své dluhy z pozice dlužníka splácí).

Pro rozpočtovou skladbu platí:

$$\text{PŘÍJMY} - \text{VÝDAJE} = \text{PŘEBYTEK (+) / SCHODEK (-) = (-) / (+) \text{FINANCOVÁNÍ}}$$

4.2.1 Celkem příjmy a výdaje

Celkové příjmy a výdaje města Sobotka dle níže uvedené tabulky 7 se za období 2013–2016 pohybují v rozsahu Kč 36-54 mil. V roce 2017 jsou hodnoty vyšší, kdy celkové příjmy jsou Kč 58 mil a výdaje Kč 57 mil., důvodem zvýšených výdajů je rekonstrukce sportovního areálu v hodnotě Kč 7,7 mil. Bazický index celkových příjmů i výdajů má stoupající trend.

Tabulka 7 Celkové příjmy a výdaje, 2013–2017

v tis. Kč	2013	2014	2015	2016	2017	% z roku 2017	2017/2013
Běžné příjmy	41 030	41 965	43 766	44 585	49 608	85 %	1,21
Kapitálové příjmy	178	479	39	175	689	1 %	3,87
Přijaté transfery neinvestiční	3 804	3 699	4 059	3 847	5 599	10 %	1,47
Přijaté transfery investiční	0	7 587	4 916	585	2 516	4 %	0,00
Celkem příjmy	45 012	53 730	52 780	49 192	58 412	100 %	1,30
Běžné výdaje	32 556	33 425	37 686	34 251	43 113	76 %	1,32
Kapitálové výdaje	3 336	14 935	9 499	5 656	13 963	24 %	4,19
Celkem výdaje	35 892	48 360	47 185	39 907	57 076	100 %	1,59

Zdroj: vlastní zpracování dle přehledu pro hodnocení plnění rozpočtu, 2013-2017

4.2.1.1 Saldo z rozpočtu celkem

Z níže uvedené tabulky 8 je patrné, že příjmy a výdaje celkem v období 2013-2017 mají stoupající trend, hodnota bazického indexu u příjmů celkem 1,3 a u výdajů celkem 1,59. Saldo z rozpočtu celkem v období 2013-2017 město vykazuje vždy přebytek hospodaření od Kč 1,3 do 9,2 mil.

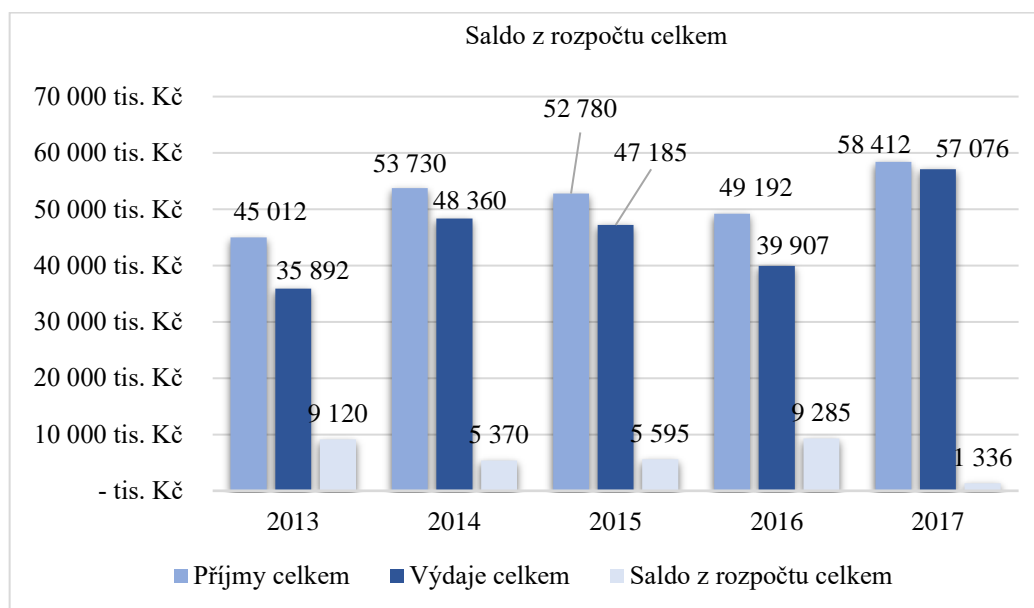
Tabulka 8 Saldo z rozpočtu celkem, 2013-2017

v tis. Kč	2013	2014	2015	2016	2017	2017/2013
Příjmy celkem	45 012	53 730	52 780	49 192	58 412	1,30
Výdaje celkem	35 892	48 360	47 185	39 907	57 076	1,59
Saldo z rozpočtu celkem	9 120	5 370	5 595	9 285	1 336	

Zdroj: vlastní zpracování dle přehledu pro hodnocení plnění rozpočtu, 2013-2017

Při pohledu na graf 1 saldo z rozpočtu celkem zjišťujeme, že celé sledované období město vykazuje přebytkové hospodaření, s nejvyšší částkou v roce 2016 ve výši Kč 9,2 mil. Poslední sledované rozpočtové období město vykazuje nejnižší přebytek hospodaření Kč 1,3 mil. z důvodu téměř vyrovnaných příjmů a výdajů.

graf 1 Saldo z rozpočtu celkem, 2013-2017

Zdroj: vlastní zpracování dle tabulky 8

Variantně řešeny salda ve dvou základních oblastech:

- saldo běžné činnosti včetně neinvestičních transferů
- saldo kapitálové činnosti včetně investičních transferů

4.2.2 Běžné příjmy a výdaje včetně neinvestičních transferů

4.2.2.1 Běžné příjmy včetně neinvestičních transferů

Z tabulky 9 můžeme konstatovat, že celkem příjmy v období 2013–2017 mají růstový trend 1,23. V pozadí nárůstu stojí jednak hodnota bazického indexu neinvestičních transferů 1,47 a dále růst daňových příjmů hodnota bazického indexu 1,39.

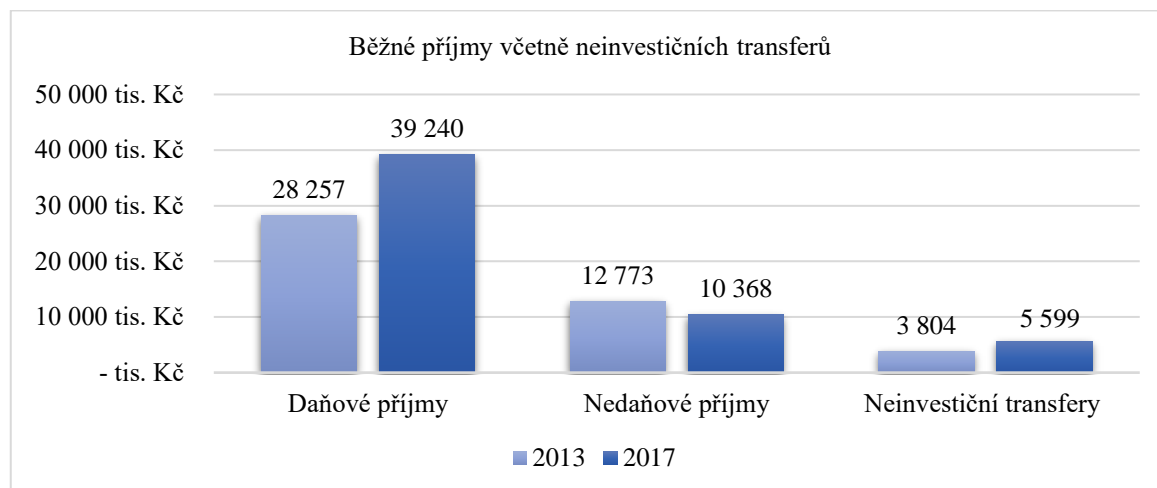
Tabulka 9 Běžné příjmy včetně neinvestičních transferů, 2013 a 2017

v tis. Kč	2013	2017	% z celkových příjmů	% z roku 2017	2017/2013
Daňové příjmy	28 257	39 240	71 %		1,39
Nedaňové příjmy	12 773	10 368	19 %		0,81
Běžné příjmy	41 030	49 608		90 %	1,21
Neinvestiční transfery	3 804	5 599	10 %	10 %	1,47
CELKEM PŘÍJMY	44 834	55 207	100 %	100 %	1,23

Zdroj: vlastní zpracování dle přehledu pro hodnocení plnění rozpočtu, 2013 a 2017

Z grafu 2 můžeme konstatovat, že nejvýznamnější položku tvoří příjmy daňového charakteru. Nejvyšší částka daňových příjmů je v roce 2017 Kč 39 mil., což tvoří z Kč 55 mil. celkových příjmů 71 %. Daňové příjmy může obec ovlivnit jen omezeně, jsou dány zákony.

graf 2 Běžné příjmy včetně neinvestičních transferů, 2013 a 2017

Zdroj: vlastní zpracování dle tabulky 9

Daňové příjmy v období 2013-2017 znázorněné pomocí tabulky 10 vykazují růstový trend v hodnotě 1,4. Sdílené daně z celkových příjmů v roce 2013 oproti roku 2017 vzrostly o 6 % což znamená, že jakákoliv změna jejich výše se nemile projeví ve výši celkových příjmů. Svěřené daně z celkových příjmů v roce 2013 oproti roku 2017 vzrostly o 4 %. Naopak nedaňové příjmy z celkových příjmů v roce 2013 oproti roku 2017 klesly o 10 % (nejvyšší snížení příjmů v položce příjmy z pronájmu majetku Kč 2,74 mil.).

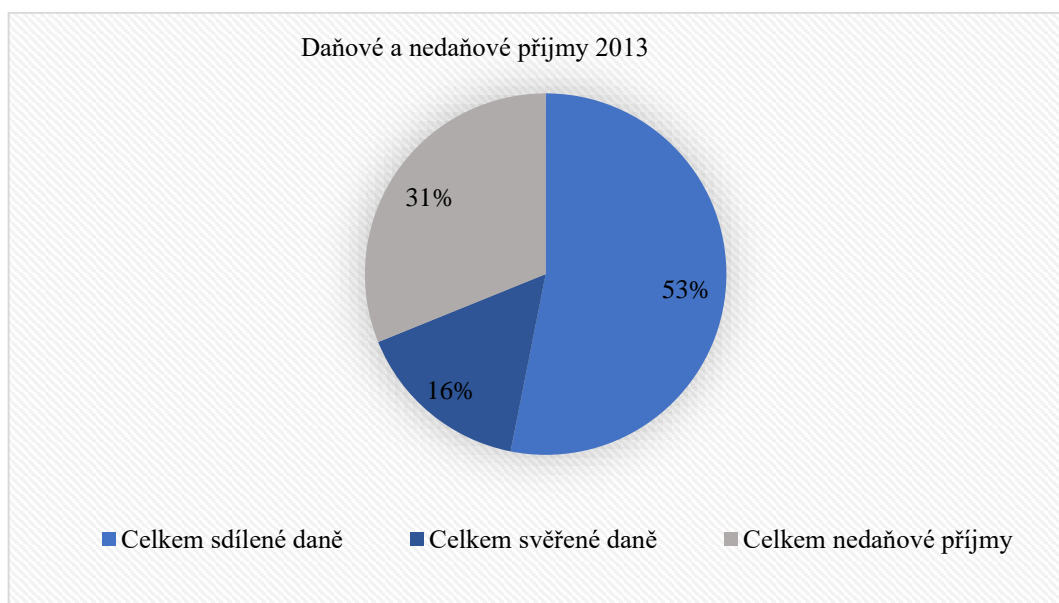
Tabulka 10 Daňové a nedaňové příjmy, 2013 a 2017

v tis. Kč	2013	2017	% z daňových příjmů 2013	% z daňových příjmů 2017	2017/2013
Daň z příjmů FO	6 360	8 013			
Daň z příjmů PO	4 471	6 987			
Daň z přidané hodnoty	10 960	14 174			
Celkem sdílené daně	21 791	29 174	53 %	59 %	
Místní poplatky	1 811	2 125			
Správní poplatky	395	398			
Daň z příjmů PO za obce	2 258	5 387			
Daň z nemovitostí	2 002	2 156			
Celkem svěřené daně	6 466	10 066	16 %	20 %	
Celkem daňové příjmy	28 257	39 240			1,4
Celkem nedaňové příjmy	12 773	10 368	31 %	21 %	0,8
CELKEM PŘÍJMY	41 030	49 608	100 %	100 %	

Zdroj: vlastní zpracování dle přehledu pro hodnocení plnění rozpočtu, 2013 a 2017

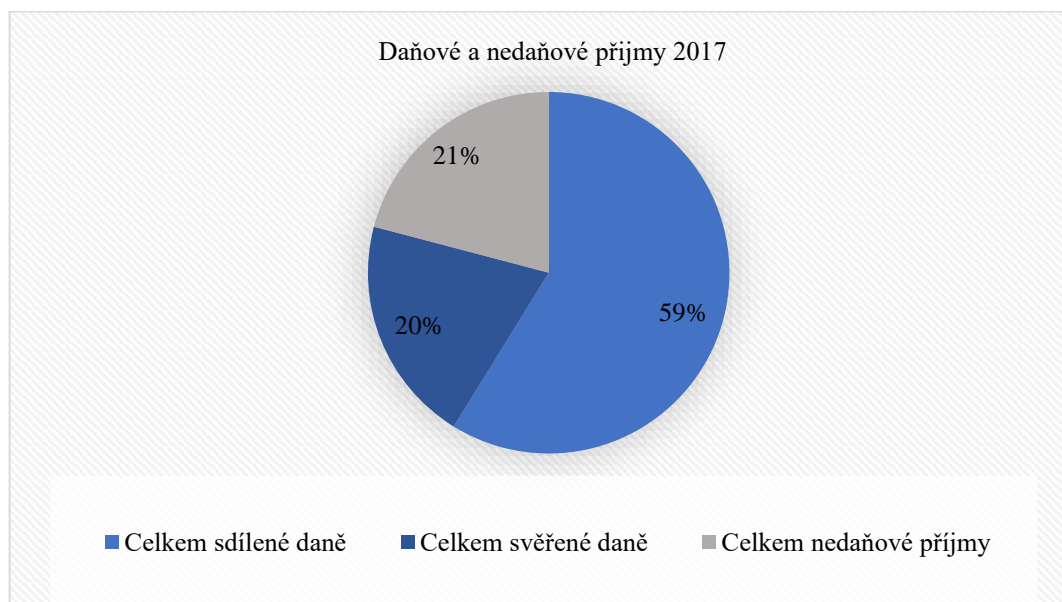
Porovnáním grafu 3 a 4 zjistíme, že v roce 2017 byly vyšší sdílené daně oproti roku 2013 o 6 %. Svěřené daně vzrostly v roce 2017 oproti roku 2013 o 4 %. Naopak nedaňové příjmy roku 2017 jsou nižší oproti roku 2013 o 10 %.

graf 3 Daňové a nedaňové příjmy, 2013

Zdroj: vlastní zpracování dle tabulky 10

graf 4 Daňové a nedaňové příjmy, 2017

Zdroj: vlastní zpracování dle tabulky 10

4.2.2.2 Běžné výdaje včetně neinvestičních transferů

Hodnoty běžných výdajů uvedeny v tabulce 11. Celkem běžné výdaje v roce 2013 Kč 32,5 mil. a v roce 2017 Kč 43,1 mil. Bazický index celkových běžných výdajů v období 2013-2017 má rostoucí trend 1,32.

Tabulka 11 Běžné výdaje včetně neinvestičních transferů, 2013 a 2017

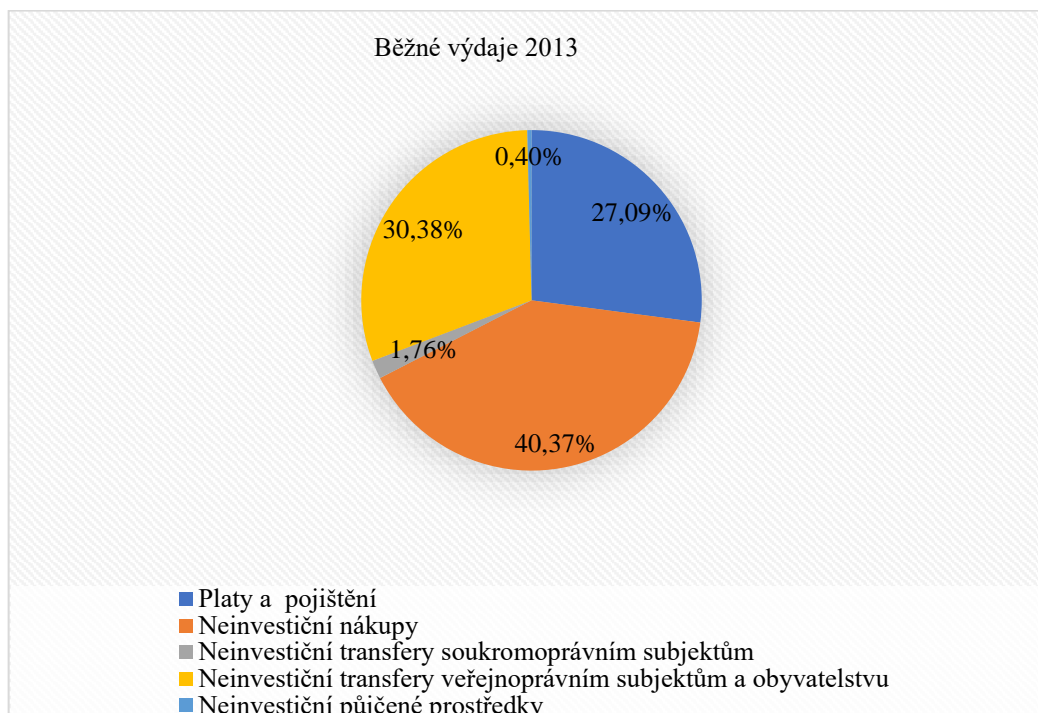
Položka v tis. Kč	2013	2017	% z roku 2013	% z roku 2017	2017/2013
Platy a pojištění	8 818	10 645	27,09 %	24,69 %	1,21
Neinvestiční nákupy	13 144	16 742	40,37 %	38,83 %	1,27
Neinvestiční transfery soukromoprávním subjektům	572	407	1,76 %	0,94 %	0,71
Neinvestiční transfery veřejnoprávním subjektům a obyvatelstvu	9 892	13 931	30,38 %	32,31 %	1,41
Neinvestiční půjčené prostředky	130	0	0,40 %	0 %	0
Ostatní neinvestiční transfery	0	1 388	0 %	3,22 %	0
CELKEM BĚŽNÉ VÝDAJE	32 556	43 113	100 %	100 %	1,32

Zdroj: vlastní zpracování dle přehledu pro hodnocení plnění rozpočtu, 2013 a 2017

Běžné výdaje, 2013 a 2017

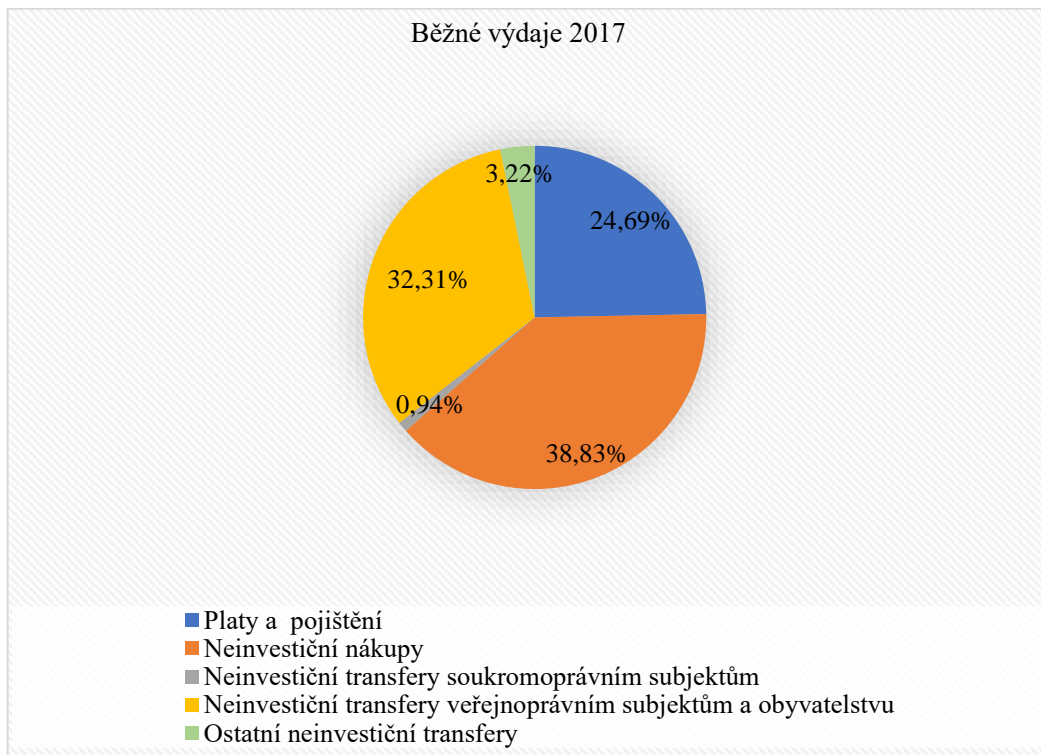
Běžné výdaje slouží k financování běžných, pravidelně se opakujících potřeb v daném rozpočtovém období. Dle rozpočtové skladby jsou znázorněny za rok 2013 a 2017 v grafu 5 a 6. Objemově nejvyšší běžné výdaje jsou neinvestiční nákupy, které v porovnání roku 2013 v roce 2017 klesly o 1,54 %. Další položkou, která zaujímá velký podíl na běžných výdajích jsou neinvestiční transfery veřejnoprávním subjektům a obyvatelstvu, které v porovnání roku 2013 v roce 2017 vzrostly o 1,93 %. Poslední vyšší položkou jsou platy a pojištění, které v porovnání roku 2013 v roce 2017 klesly o 2,4 %. Nižší položkou města jsou neinvestiční transfery soukromoprávním subjektům, které v porovnání roku 2013 v roce 2017 klesly o 0,82 %. Ostatní položky zaujímají minoritní část běžných výdajů (neinvestiční půjčené prostředky, které byly pouze v roce 2013 Kč 0,13 mil. a ostatní neinvestiční transfery, které byly naopak pouze v roce 2017 Kč 1,3 mil.).

graf 5 Běžné výdaje, 2013

Zdroj: vlastní zpracování dle tabulky 11

graf 6 Běžné výdaje, 2017

Zdroj: vlastní zpracování dle tabulky 11

Níže uvedená tabulka 12 uvádí saldo běžné činnosti za sledované období 2013-2017. V těchto letech město šetřilo z běžných příjmů. V roce 2015 a 2017 hodnota přebytku nižší než ostatní roky okolo Kč 6 mil. a to z důvodu zvýšení nákladů na neinvestiční nákupy (kultura, činnost památkových ústavů, církev, volný čas dětí a mládeže) a nákladů na neinvestiční transfery veřejnoprávním subjektům (sokolovna, církev, domov pro seniory).

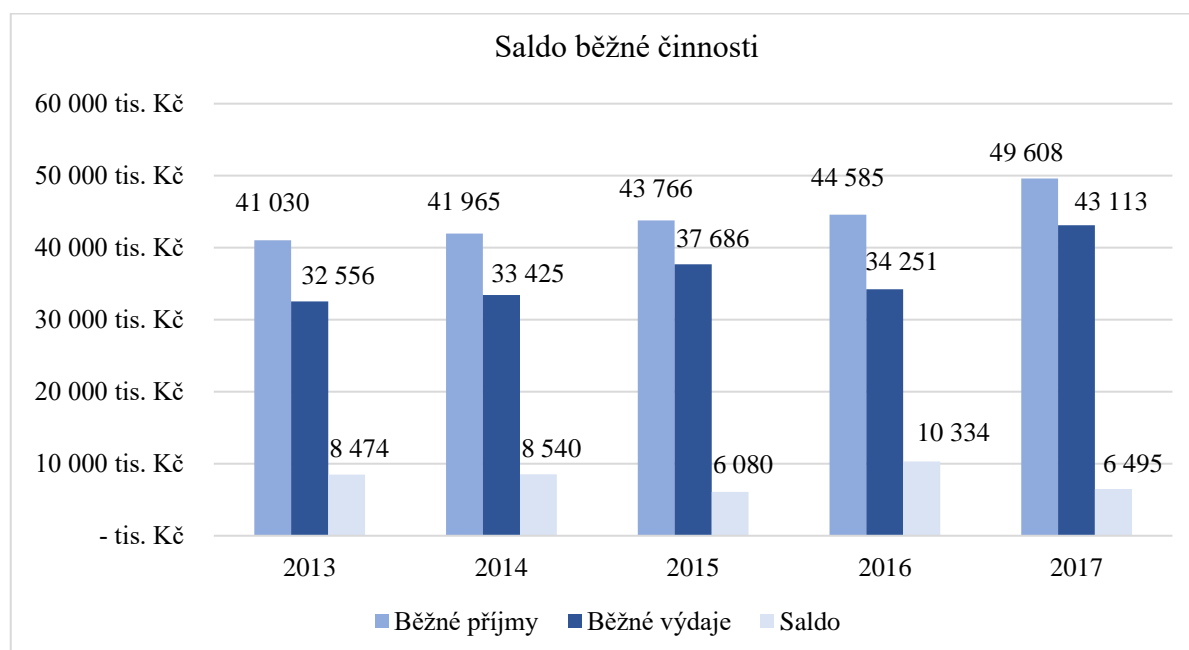
Tabulka 12 Saldo běžné činnosti, 2013-2017

Rok	2013	2014	2015	2016	2017	2017/2013
Běžné příjmy	41 030	41 965	43 766	44 585	49 608	1,21
Běžné výdaje	32 556	33 425	37 686	34 251	43 113	1,32
Saldo	8 474	8 540	6 080	10 334	6 495	
Saldo v % z příjmů	21 %	20 %	14 %	23 %	13 %	

Zdroj: vlastní zpracování dle přehledu pro hodnocení plnění rozpočtu, 2013 a 2017

Běžné příjmy rozpočtu v období 2013-2017 graf 7 vykazují růstový trend, proto jsou schopny plně pokrýt svým objemem výši běžných výdajů. Běžné výdaje v roce 2017 se na celkových výdajích za rok 2017 podílí 76 %, jak je uvedeno v předcházející tabulce 7. Právě díky kladnému saldu běžného rozpočtu získalo město úsporu běžných příjmů, kterou mohlo použít k financování dlouhodobých investičních záměrů, respektive ke krytí kapitálových deficitů.

graf 7 Saldo běžné činnosti, 2013-2017

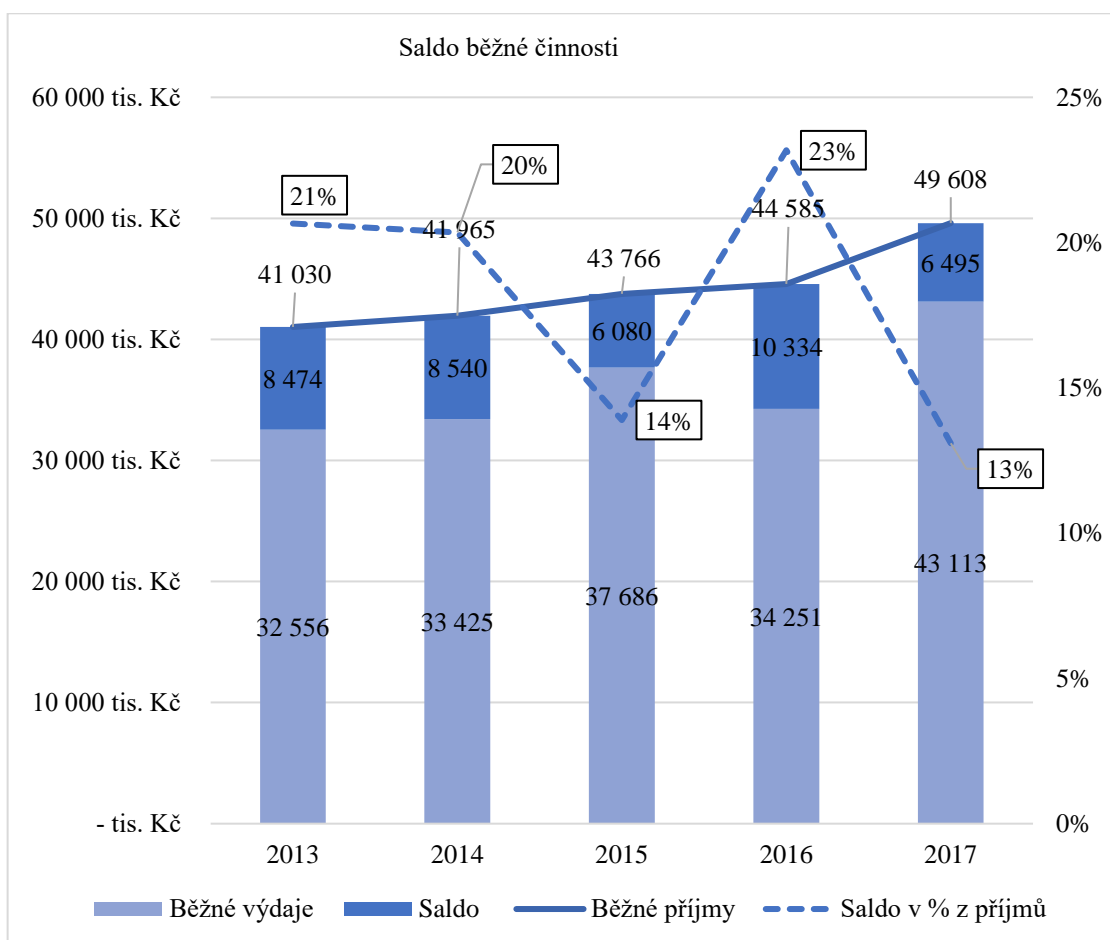

Zdroj: vlastní zpracování dle tabulky 12

Saldo běžné činnosti v %

Město dosahuje v letech 2013-2016 podíl provozního přebytku na celkových běžných příjmech graf 8, hodnota se pohybuje 14-23 %. Tato skutečnost je především díky vysokým neinvestičním dotacím. Znamená to, že město Sobotka mohlo i po uhrazení svých závazků využívat části svého provozního přebytku k financování investičních cílů.

graf 8 Saldo běžné činnosti v %, 2013-2017

Zdroj: vlastní zpracování dle tabulky 12

4.2.3 Kapitálové příjmy včetně investičních transferů a kapitálové výdaje

Kapitálové příjmy, výdaje a saldo v období 2013-2017 uvedeny v tabulce 13. Kapitálové příjmy jsou příjmy nahodilého charakteru, nemají pravidelný vývoj. Nejnižší kapitálové příjmy v roce 2015 Kč 0,03 mil. Nejvyšší v roce 2017 Kč 0,68 mil., týká se to příjmů z prodeje pozemků a z likvidace společnosti Služeb Sobotka s.r.o., která ukončila svoji činnost k 31. 12. 2007. Město Sobotka jako jediný společník 15. 12. 2016 rozhodlo o zrušení

této společnosti a společnost vstoupila 1. 1. 2017 do likvidace. Investiční transfery nejvyšší v roce 2014 Kč 7,5 mil. podrobněji popsáno v kapitole č. 4.2.5. Kapitálovými výdaji financovány běžně se neopakující, zejména investiční potřeby zpravidla přesahující jedno rozpočtové období. V rámci těchto výdajů obce vydávají peněžní prostředky na nákup dlouhodobého majetku, ať již hmotného či nehmotného, poskytnuté investiční transfery a investiční půjčené prostředky. Nejnižší kapitálové výdaje v období 2013-2017 jsou v roce 2013 Kč 3,3 mil. Naopak nejvyšší hodnota v roce 2014 Kč 14,9 mil., kdy se uskutečnila rekonstrukce budovy mateřské školy, rekonstrukce chodníků ulice Jičínská. Kapitálové výdaje vysoké i v roce 2017 Kč 13,9 mil. použité na rekonstrukci sportovního areálu, výstavba chodníků a dokončení územního plánu.

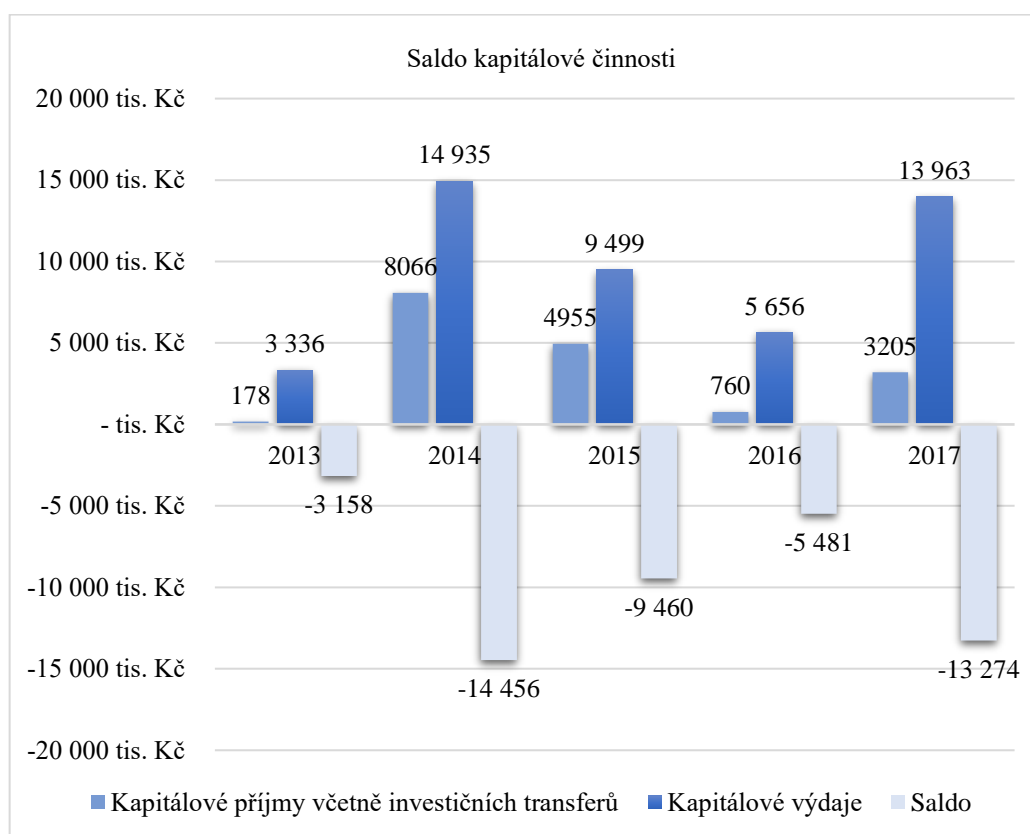
Tabulka 13 Kapitálové příjmy, výdaje a saldo, 2013-2017

v tis. Kč	2013	2014	2015	2016	2017	2017/2013
Kapitálové příjmy	178	479	39	175	689	3,87
Investiční transfery	0	7 587	4 916	585	2 516	
Kapitálové příjmy včetně investičních transferů	178	8 066	4 955	760	3 205	18,01
Kapitálové výdaje	3 336	14 935	9 499	5 656	13 963	4,19
Saldo	-3 158	-14 456	-9 460	-5 481	-13 274	4,20

Zdroj: vlastní zpracování dle přehledu pro hodnocení plnění rozpočtu, 2013-2017

Kapitálový rozpočet v období 2013-2017 přibližně v grafu 9, naopak vykazuje deficit hospodaření, v jehož pozadí stojí především silná investiční aktivita města. Nejnižší saldo kapitálového rozpočtu vykazuje rok 2013 Kč 3,2 mil. z důvodu nejnižších kapitálových výdajů Kč 3,3 mil. za sledované období.

graf 9 Saldo kapitálové činnosti, 2013–2017

Zdroj: vlastní zpracování dle tabulky 13

4.2.4 Běžné a kapitálové výdaje

Z následující tabulky 14 je patrné, že běžné výdaje v roce 2017 zauímají 76 % z celkových výdajů a kapitálové pouze 24 % z celkových výdajů.

Tabulka 14 Běžné a kapitálové výdaje, 2013–2017

v tis. Kč	2013	2014	2015	2016	2017	% z roku 2017
Běžné výdaje	32 556	33 425	37 686	34 251	43 113	76 %
Kapitálové výdaje	3 336	14 935	9 499	5 656	13 963	24 %
CELKEM VÝDAJE	35 892	48 360	47 185	39 907	57 076	100 %

Zdroj: vlastní zpracování dle přehledu pro hodnocení plnění rozpočtu, 2013-2017

Bazický index v tabulce 15 za období 2013-2017 běžných výdajů má stoupající trend 1,32 a kapitálové výdaje kolísají.

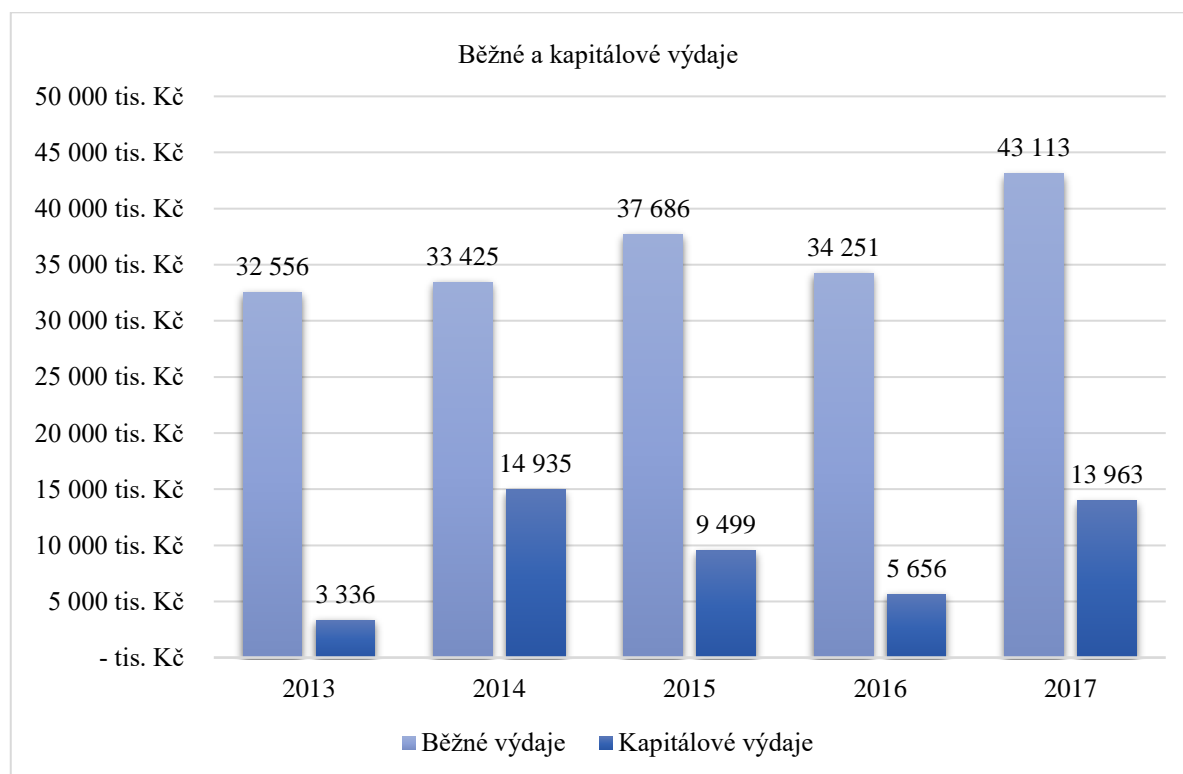
Tabulka 15 Běžné a kapitálové výdaje-bazický index, 2013–2017

Bazický index 2013-2017	2014/2013	2015/2013	2016/2013	2017/2013
Běžné výdaje	1,03	1,16	1,05	1,32
Kapitálové výdaje	4,48	2,85	1,70	4,19

Zdroj: vlastní zpracování dle tabulky 14

Výdaje rozpočtu obcí jsou předurčeny k financování nejen vlastních (lokálních) potřeb, ale slouží i k financování veřejných statků, k jejich zajišťování je obec pověřena delegováním odpovědnosti a pravomoci ze strany státu v rámci decentralizace veřejného sektoru. Obec v rámci své samostatné působnosti pečuje o vytváření podmínek pro všestranný rozvoj obce a uspokojování potřeb svých občanů v oblasti bydlení, ochrany a rozvoje zdraví, dopravy a spojů, potřeby informací, výchovy a vzdělávání, celkového kulturního rozvoje a ochrany veřejného pořádku. V rámci přenesené působnosti se jedná o zajištění chodu funkcí, které převádí na obec stát. Stát se na jejich krytí částečně podílí formou poskytovaných dotací. Objem a struktura jednotlivých výdajů se odvíjí od povahy a druhu realizovaných veřejných statků. Mezi další faktory ovlivňující výši výdajů obcí můžeme zahrnout velikostní kategorii obce, počet obyvatel, technická vybavenost, rozvoj infrastruktury atd. S rostoucí mírou autonomie a odpovědnosti územních rozpočtů vykazují i výdaje rostoucí tendenci. Je odvozena od růstu celého veřejného sektoru. Charakteristickým rysem výdajů je i jejich omezení ze strany rozpočtových příjmů, které slouží jako zdroj jejich krytí. Rostoucí trend běžných a kapitálových výdajů v období 2013-2017 je viditelný v grafu 10. Běžné i kapitálové výdaje v roce 2013 oproti roku 2017 zvýšily o Kč 10,5 mil.

graf 10 Běžné a kapitálové výdaje, 2013-2017

Zdroj: vlastní zpracování dle tabulky 14

4.2.5 Neinvestiční a investiční transfery

Přijaté transfery jsou po daňových příjmech druhým nejvýznamnějším zdrojem prostředků města. Jak je zřejmé z níže uvedené tabulky 16, na hospodaření v období 2013-2017 mají nejvýznamnější vliv neinvestiční transfery, jež se podílí na celkových přijatých transferech města 69 %. Většina neinvestičních přijatých transferů je poskytována jako příspěvek základní a mateřské škole Sobotka, školní jídelně a městskému kulturnímu středisku. Investiční transfery a jejich podíl se samozřejmě odvíjí od realizovaných konkrétních investičních akcí a také od skutečnosti, jak je město úspěšné v žádostech o poskytnutí dotačních prostředků pro realizaci svých investičních záměrů. Pouze v roce 2013 nebyl přijat investiční transfer. V roce 2014 investiční přijatý transfer ze státního rozpočtu Ministerstvo životního prostředí zateplení Kč 4,7 mil. dále na chodníky ulice Jičínská ze státních fondů Kč 2,88 mil. V následujícím roce 2015 ze státního rozpočtu Ministerstvo životního prostředí zateplení Kč 4,64 mil. a ze státních fondů Kč 0,27 mil. Další rok 2016 investiční přijaté transfery ze státního rozpočtu Ministerstvo životního prostředí zateplení Kč 0,31 mil. ze státních fondů 0,02 mil. a od krajů Kč 0,25 mil. V posledním roce 2017 dotace pro jednotky Sbor dobrovolných hasičů obcí ze státního rozpočtu Kč 0,43 mil. a na financování dopravní infrastruktury ze státních fondů Kč 2,08 mil.

Tabulka 16 Neinvestiční a investiční transfery celkem, 2013-2017

v tis. Kč	2013	2014	2015	2016	2017	% z roku 2017
Neinvestiční transfery	3 804	3 699	4 059	3 847	5 599	69 %
Investiční transfery	0	7 587	4 916	585	2 516	31 %
Celkem	3 804	11 286	8 975	4 432	8 115	100 %

Zdroj: vlastní zpracování dle přehledu pro hodnocení plnění rozpočtu, 2013-2017

Z tabulky 17 vyplývá, že bazický index přijatých transferů v období 2013-2017 kolísá.

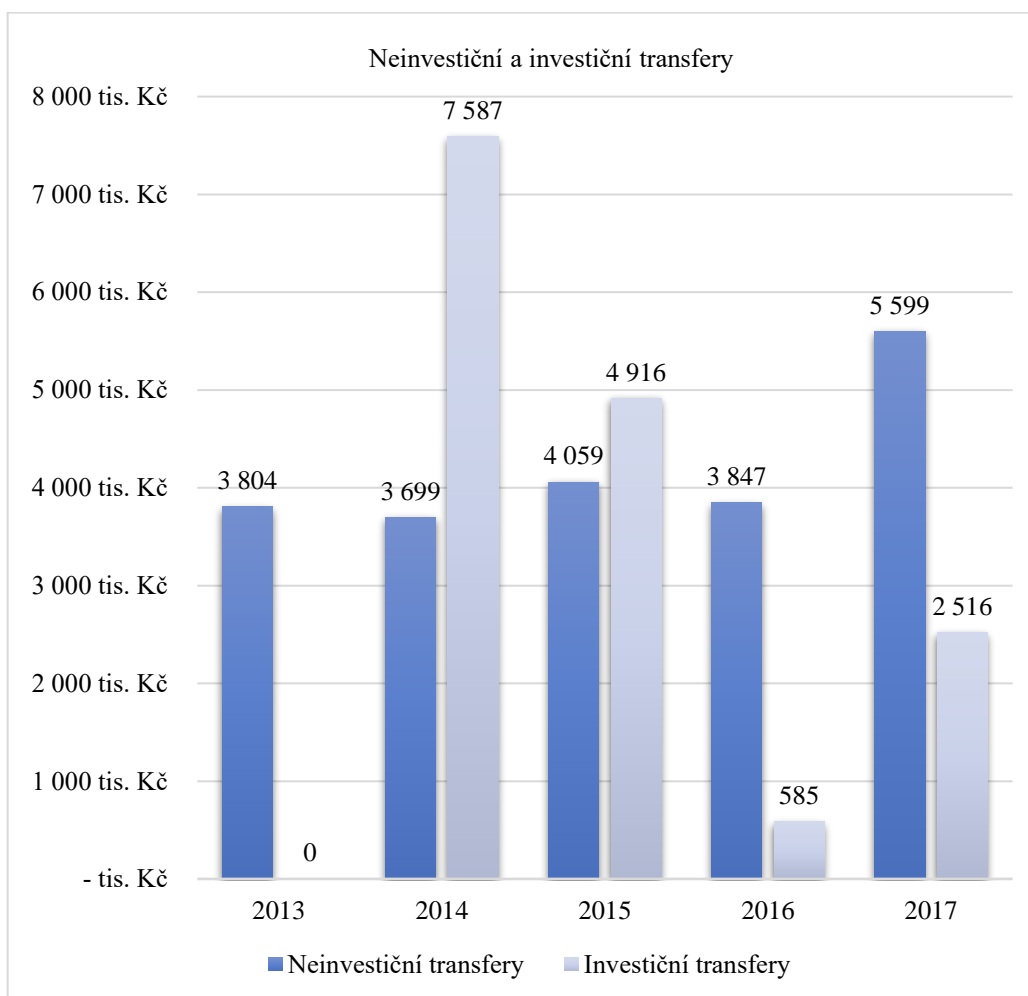
Tabulka 17 Přijaté transfery-bazický index, 2013-2017

Bazický index 2013-2017	2014/2013	2015/2013	2016/2013	2017/2013
Neinvestiční transfery	0,97	1,07	1,01	1,47
Investiční transfery	0	0	0	0

Zdroj: vlastní zpracování dle tabulky 16

Z následujícího grafu 11 je patrné, že nejvyšší neinvestiční transfer v období 2013-2017 byl v roce 2017 Kč 5,5 mil. a investiční v roce 2014 Kč 7,5 mil.

graf 11 Neinvestiční a investiční transfery celkem, 2013-2017

Zdroj: vlastní zpracování dle tabulky 16

4.2.6 Tř. 8 Financování

První položka v tabulce 18 zachycuje změnu finančních prostředků na bankovních účtech města. Pokud se peněžní prostředky na bankovních účtech zvýší, tato položka se sníží a naopak. Jak vidíme v tabulce, tato položka v období 2013-2017 kolísala. Druhá položka jsou splátky dlouhodobých přijatých úvěrů, které jsou podrobně popsány v tabulce 19.

Tabulka 18 Tř. 8 Financování, 2013-2017

Tř. 8 Financování v tis. Kč	2013	2014	2015	2016	2017
Změna stavu krátkodobých prostředků na BÚ	-3 767	-1 301	-2 947	-8 284	-1 580
Uhrazené splátky dlouhodobých přijatých půjček	-5 353	-4 069	-2 648	-1 001	-1 336
Celkem	-9 120	-5 370	-5 595	-9 285	-2 916

Zdroj: vlastní zpracování dle přehledu pro hodnocení plnění rozpočtu, 2013-2017

Tabulka 19 vykazuje, že splátka úvěrů v roce 2013 a 2014 se pohybuje okolo Kč 4-5 mil. s tím, že nejvyšší splátka je SFŽP⁷ na kanalizaci, která město zatížila nejvíce, pokračovala až do roku 2015, kdy byla splacena. Další půjčka od Komerční banky na výstavbu Domova pokojného stáří a kanalizaci. Rekonstrukce silnic byla až třetí půjčka, která skočila v roce 2016. V roce 2017 město žádný úvěr nepřijalo, ani žádný nesplácí.

Tabulka 19 Splátka úvěrů a jeho zůstatek, 2013–2016

Poskytovatel v tis. Kč	účel	splátka 2013	zůstatek 2013	splátka 2014	zůstatek 2014	splátka 2015	zůstatek 2015	splátka 2016	zůstatek 2016
Komerční banka	výstavba DPS ⁸	1 248	768	768	0				
Komerční banka	výstavba kanalizace	1 068	270	270	0				
Komerční banka	rekonstrukce silnic	999	3 000	1 000	2 000	1 000	1 001	1 001	0
ESSOX s.r.o.	nákup traktoru ISEKI	357	352	351	0				
SFŽP ⁷	výstavba kanalizace	1 680	3 328	1 680	1 648	1 648	0		
Celkem	Celkem	5 352	7 718	4 069	3 648	2 648	1 001	1 001	0

Zdroj: vlastní zpracování dle závěrečného účtu města, 2013-2016

4.3 Finanční analýza

Tato kapitola praktické části se věnuje již samotné analýze města Sobotka. Budou zde vypočteny konkrétní ukazatele finanční analýzy, které byly vysvětleny v části teoretické a následně porovnány s doporučenými hodnotami.

4.3.1 Ukazatel likvidity

Likvidita vyjadřuje schopnost organizace hradit své krátkodobé závazky. Likvidita je ukazatel optimalizační.

4.3.1.1 Okamžitá likvidita

Pro okamžitou likviditu Růčková (2019) tvrdí doporučené hodnoty v rozmezí 0,9 – 1,1. Tento interval přejat z americké literatury. Pro Českou republiku bývá toto pásmo rozšiřováno

⁷ SFŽP-Státní fond životního prostředí

⁸ DPS-Domov pokojného stáří

v dolní mezi, kde některé parametry uvádějí hodnotu 0,6 a podle metodiky ministerstva průmyslu a obchodu je hodnota ještě nižší, a to 0,2, která je však zároveň označována za hodnotu kritickou. Nízká hodnota likvidity je způsobená snížením pohotových platebních prostředků neboli krátkodobého finančního majetku.

Ukazatel okamžité likvidity vyjadřuje, jak je organizace schopná uhradit své krátkodobé závazky. Pohotové platební prostředky tvoří krátkodobý finanční majetek, který je tvořen účty pokladna a bankovní účet. Krátkodobé dluhy jsou tvořeny závazky organizace. Vypočítané hodnoty jsou uvedeny v tabulce 20. Město se nikdy nedostalo pod určenou dolní hranici. Naopak vypočítané hodnoty dosahují větších hodnot, než jsou doporučené, což svědčí o tom, že město efektivně využívá své finanční prostředky.

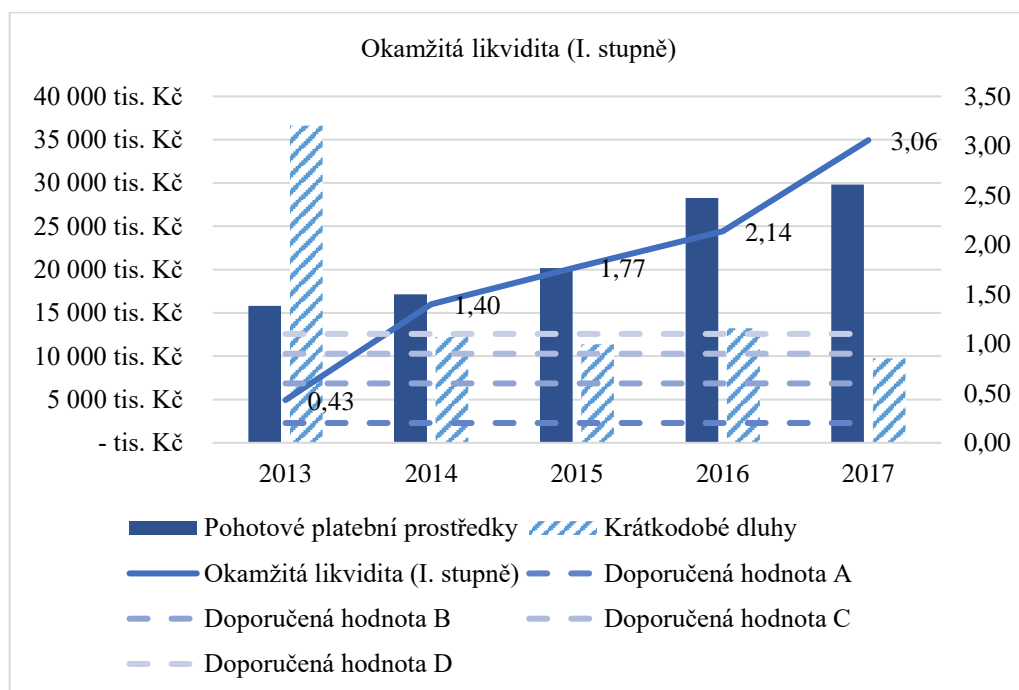
Tabulka 20 Okamžitá likvidita, 2013–2017

v tis. Kč	2013	2014	2015	2016	2017	2017/2013
Pohotové platební prostředky	15 824	17 127	20 164	28 269	29 833	1,89
Krátkodobé dluhy	36 628	12 240	11 365	13 223	9 758	0,27
Okamžitá likvidita (I. stupně)	0,43	1,40	1,77	2,14	3,06	7,08
Doporučená hodnota A	0,20	0,20	0,20	0,20	0,20	
Doporučená hodnota B	0,60	0,60	0,60	0,60	0,60	
Doporučená hodnota C	0,90	0,90	0,90	0,90	0,90	
Doporučená hodnota D	1,10	1,10	1,10	1,10	1,10	

Zdroj: vlastní zpracování dle rozvahy – bilance, 2013-2017

Následující graf 12 zobrazuje vývoj okamžité likvidity v období 2013-2017 v porovnání s doporučenými hodnotami v rozsahu 0,20 – 1,10.

graf 12 Ukazatel okamžitá likvidita, 2013–2017

Zdroj: vlastní zpracování dle tabulky 20

4.3.1.2 Pohotová likvidita

Doporučená či běžná hodnota této likvidity Růčková (2019) uvádí, že čítel by měl být stejný jako jmenovatel, tedy poměr 1:1, případně až 1,5:1. Z doporučených hodnot pro tento ukazatel je patrné, že pokud by byl poměr 1:1, organizace je schopna se vyrovnat se svými závazky, aniž by musela prodat své zásoby.

Tabulka 21 zobrazuje, že hodnotě jedna se blíží pouze rok 2013, kde je hodnota 1,57. Je to také nejmenší kladná hodnota za období 2013-2017. Nejvyšší hodnota 4,27 je v roce 2015. To způsobila přibližně 4x větší hodnota v čitateli než v jmenovateli (krátkodobé dluhy).

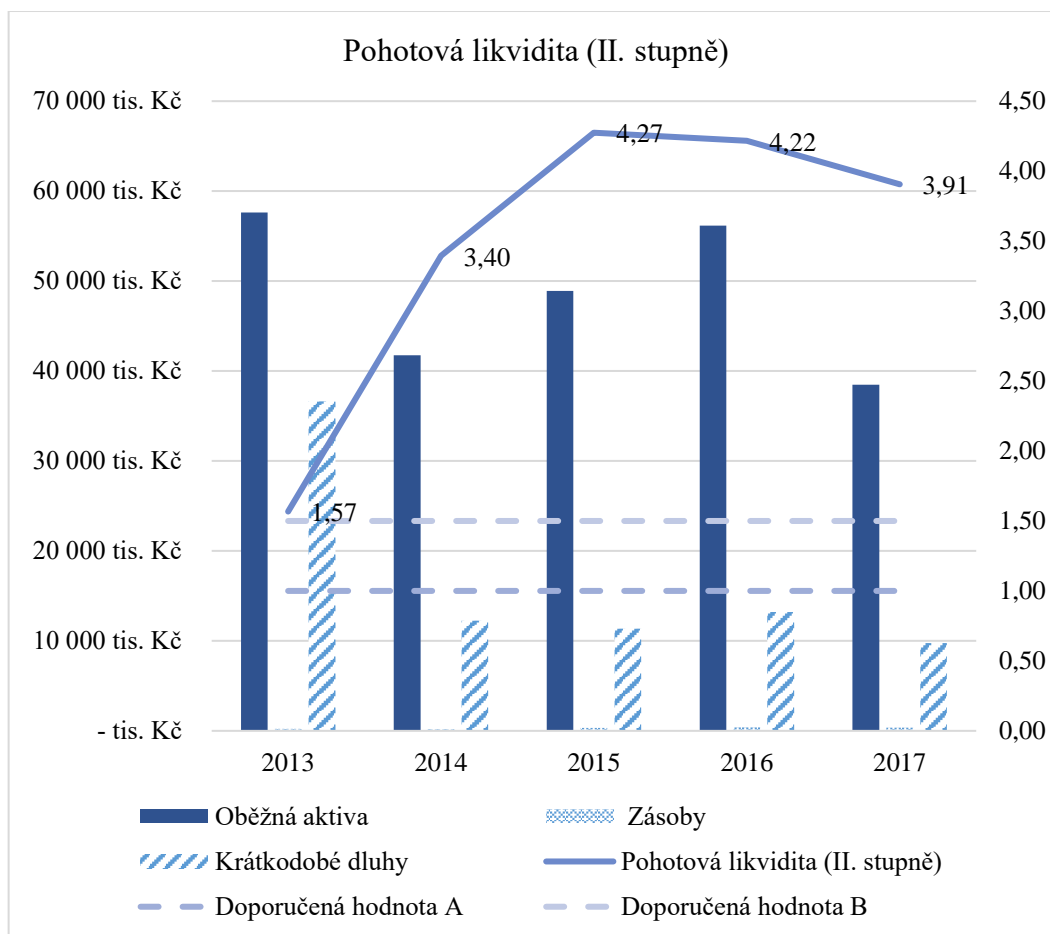
Tabulka 21 Pohotová likvidita, 2013–2017

v tis. Kč	2013	2014	2015	2016	2017	2017/2013
Oběžná aktiva	57 629	41 751	48 919	56 169	38 466	0,67
Zásoby	226	195	339	412	350	1,55
Krátkodobé dluhy	36 628	12 240	11 365	13 223	9 757	0,27
Pohotová likvidita (II. stupně)	1,57	3,40	4,27	4,22	3,91	2,49
Doporučená hodnota A	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	
Doporučená hodnota B	1,50	1,50	1,50	1,50	1,50	

Zdroj: vlastní zpracování dle rozvahy – bilance, 2013-2017

Následující graf 13 zobrazuje vývoj pohotové likvidity v období 2013-2017 v porovnání s doporučenými hodnotami v rozsahu 1 – 1,5.

graf 13 Ukazatel pohotová likvidita, 2013–2017

Zdroj: vlastní zpracování dle tabulky 21

4.3.1.3 Běžná likvidita

V čitateli se nachází oběžná aktiva. Jsou to položky krátkodobý finanční majetek, krátkodobé pohledávky a zásoby. Ve jmenovateli opět krátkodobé dluhy. Knápková a kol. (2017) uvádí, pro běžnou likviditu hodnoty čitatele jsou k hodnotě jmenovatele v rozmezí 1,5 – 2,5. Někdy také uváděna hodnota 2 právě z důvodu existence celé řady nástrojů financování.

Z tabulky 22 lze vidět, že k doporučenému rozmezí nejbližší rok 2013, výrazné hodnoty běžné likvidity zaznamenány v dalších sledovaných letech. Od roku 2014 oběžná aktiva výrazně vyšší než krátkodobé dluhy. Hodnoty běžné likvidity dokazují zachování platební schopnosti.

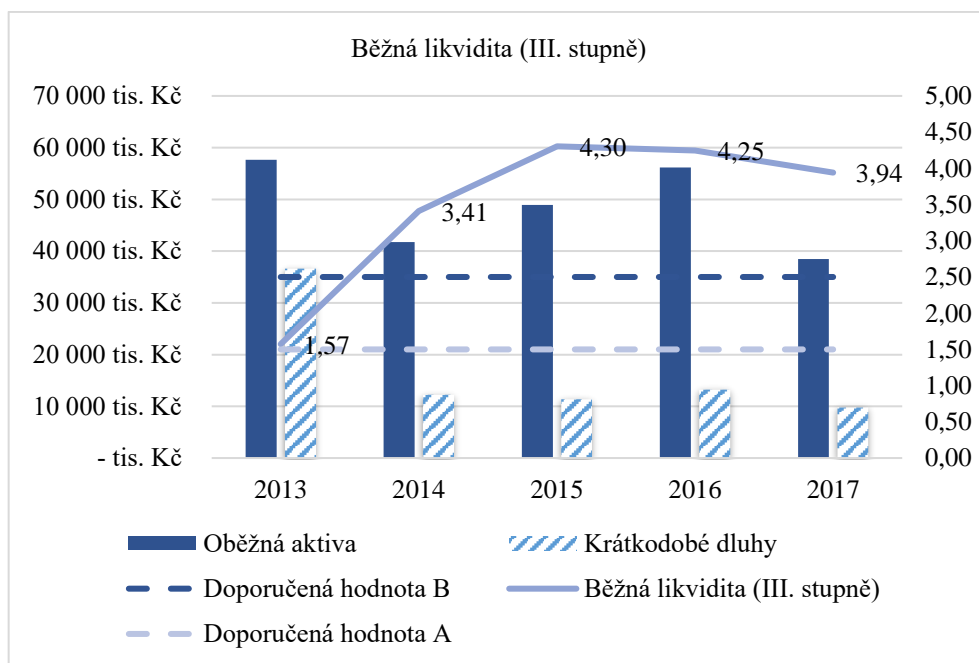
Tabulka 22 Běžná likvidita, 2013–2017

v tis. Kč	2013	2014	2015	2016	2017	2017/2013
Oběžná aktiva	57 629	41 751	48 919	56 169	38 467	0,67
Krátkodobé dluhy	36 628	12 240	11 365	13 223	9 758	0,27
Běžná likvidita (III. stupně)	1,57	3,41	4,30	4,25	3,94	2,51
Doporučená hodnota A	1,50	1,50	1,50	1,50	1,50	
Doporučená hodnota B	2,50	2,50	2,50	2,50	2,50	

Zdroj: vlastní zpracování dle rozvahy – bilance, 2013-2017

Následující graf 14 zobrazuje vývoj pohotovové likvidity v období 2013-2017 v porovnání s doporučenými hodnotami v rozsahu 1,5 – 2,5.

graf 14 Ukazatel běžná likvidita, 2013–2017

Zdroj: vlastní zpracování dle tabulky 22

4.3.2 Ukazatel rentability

Zisk jako účetní hodnota není smyslem činnosti municipálních firem. Pro finanční analýzu jsou nejdůležitější tři kategorie zisku, které je možné vyčíst přímo z výkazu zisků a ztráty:

- a) EBIT – zisk před odečtením úroku a daní
- b) EAT – zisk po zdanění (čistý zisk)
- c) EBT – zisk před zdaněním (provozní zisk)

Rentabilita tržeb, aktiv a vlastního kapitálu je ukazatel maximalizační.

4.3.2.1 Rentabilita tržeb – ROS

Rentabilita tržeb ukazatel, který informuje o tom, jak velké výnosy musí organizace vyprodukovat pro jednokorunový zisk. Růčková a kol. (2012) obecně říká, že čím vyšší hodnoty rentability tržeb dosahuje, tím lepší produkce města.

Z tabulky 23 lze vidět, že rentabilita tržeb v období 2013-2017 se pohybuje mezi 52-136 % a je výrazně nad inflací, která se pohybuje v období 2013-2017 hodnotou 0,3 - 2,5 %. Výjimkou rok 2016, kde má rentabilita tržeb zápornou hodnotu -12 %. Důvod záporný výsledek hospodaření a vysoké výnosy z prodeje drobného hmotného majetku. I. etapu kanalizace město prodalo za méně než činila její pořizovací cena. Je tedy zřejmé, že tento výsledek výnosů rozpuštěné dotace je pouze „fiktivním výnosem“ vyplývající z nutnosti účetní položky.

Podrobnější přehled položek, které byly zohledněny je uveden následovně:

- a) evidence Kč 93 017 tis.
- b) odpisy Kč 11 344 tis.
- c) ZC Kč 81 673 tis.
- d) náklady z přecenění reálnou hodnotou Kč 61 122 tis.
- e) zbytek dotace Kč 44 158 tis.
- f) výnosy z prodeje dlouhodobého hmotného majetku Kč 20 256 tis.

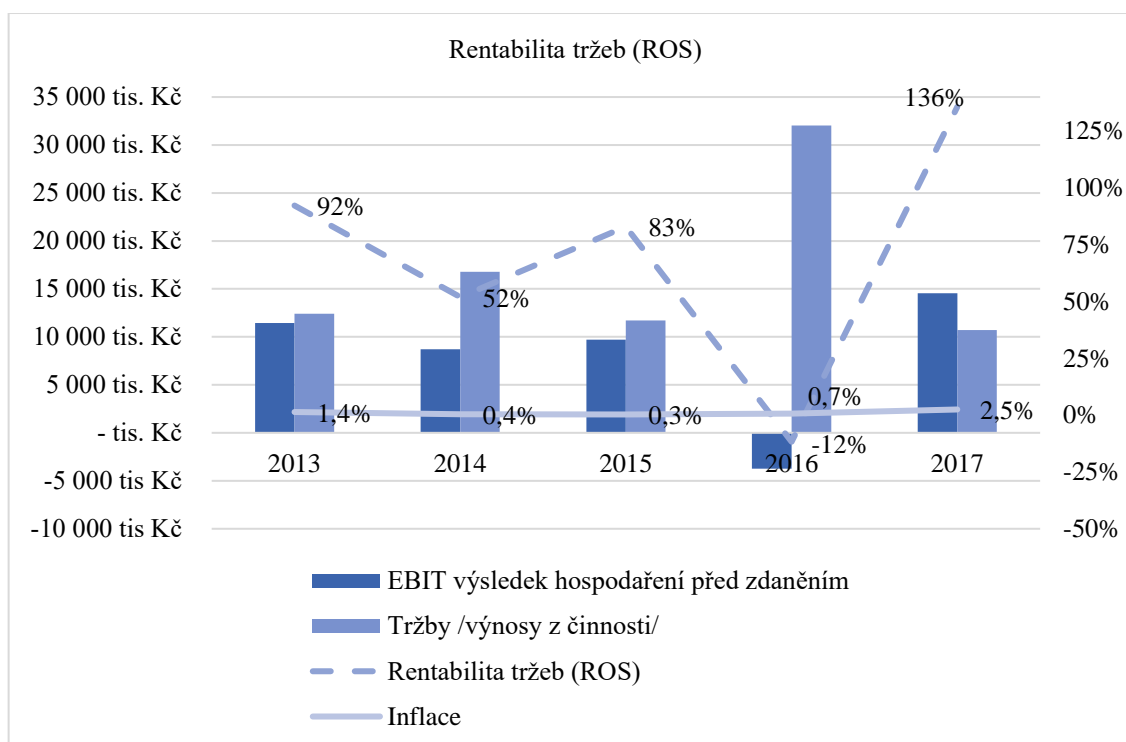
Tabulka 23 Rentabilita tržeb – ROS, 2013–2017

v tis. Kč	2013	2014	2015	2016	2017	2017/2013
EBIT výsledek hospodaření před zdaněním	11 455	8 720	9 719	-3 748	14 553	1,27
Tržby /výnosy z činnosti/	12 409	16 778	11 720	32 032	10 727	0,86
Rentabilita tržeb	92 %	52 %	83 %	-12 %	136 %	1,47
Inflace	1,4 %	0,4 %	0,3 %	0,7 %	2,5 %	1,79

Zdroj: vlastní zpracování dle výkazu zisku a ztráty, 2013-2017

Následující graf 15 zobrazuje vývoj rentability tržeb v období 2013-2017 v porovnání s inflací.

graf 15 Ukazatel rentability tržeb, 2013–2017

Zdroj: vlastní zpracování dle tabulky 23 a ČSÚ, 2017

4.3.2.2 Rentabilita aktiv – ROA

Doporučenou hodnotu Knápková (2017) uvádí, měla by být na úrovni inflace, která je uvedena v následující tabulce 24.

Tabulka 24 Míra inflace, 2013-2017

v %	2013	2014	2015	2016	2017
Míra inflace	1,4	0,4	0,3	0,7	2,5

Zdroj: ČSÚ, 2013-2017

Z tabulky 25 lze vidět vývoj rentability aktiv. Díky rentabilitě aktiv lze konstatovat, zda je město v období 2013-2017 ziskové, a jak je schopno zhodnotit investice. Roky 2013-2015 a rok 2017 s hodnotou 2–3,9 % je nad úrovní inflace o hodnotě 0,3–2,5 %. Pouze rok 2016 dosahuje záporné hodnoty -1 % z důvodu záporného výsledku hospodaření. Bazický index rentability aktiv v období 2013-2017 má stoupající trend hodnota 1,59, byl způsoben čitatelem.

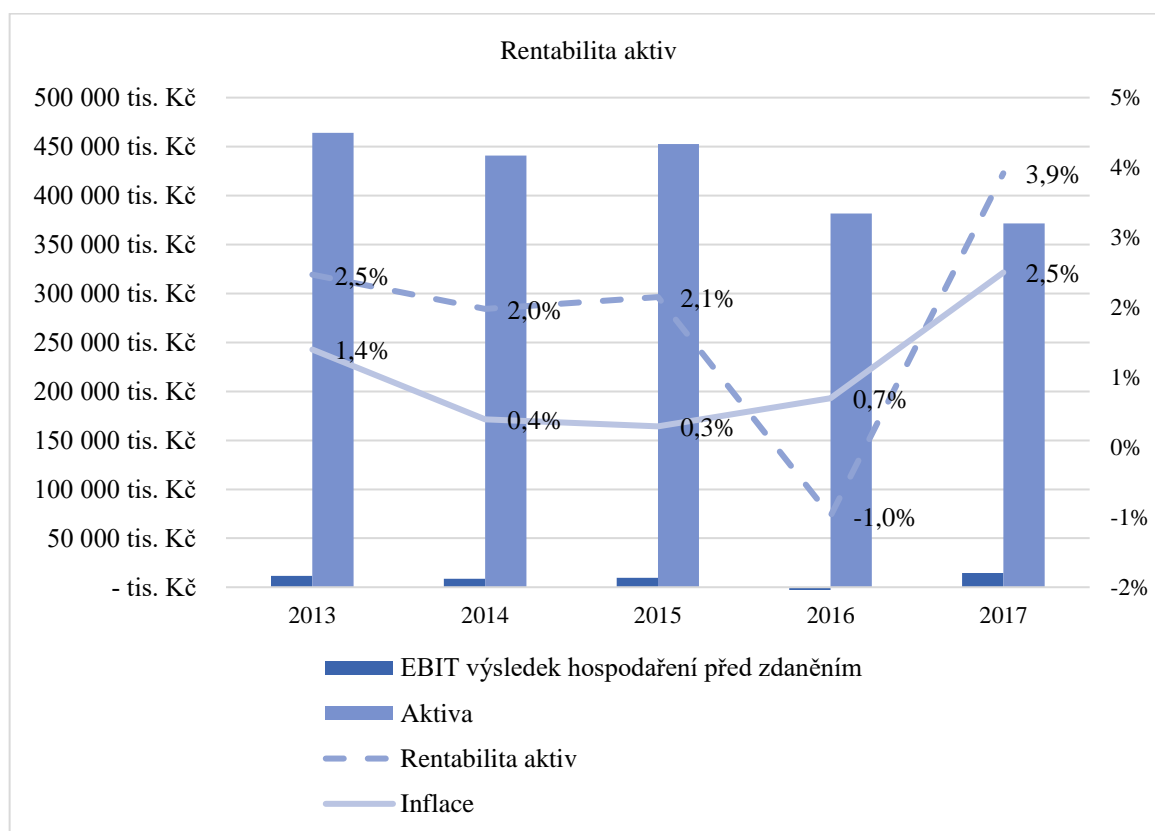
Tabulka 25 Rentabilita aktiv-ROA, 2013–2017

v tis. Kč	2013	2014	2015	2016	2017	2017/2013
EBIT výsledek hospodaření před zdaněním	11 455	8 720	9 719	-3 748	14 553	1,27
Aktiva	464 181	440 797	452 708	381 632	371 461	0,80
Rentabilita aktiv	2,5 %	2,0 %	2,1 %	-1,0 %	3,9 %	1,59
Inflace	1,4 %	0,4 %	0,3 %	0,7 %	2,5 %	1,79

Zdroj: vlastní zpracování dle výkazu zisku a ztráty a rozvahy – bilance, 2013-2017

Následující graf 16 zobrazuje vývoj rentability aktiv v období 2013-2017 v porovnání s inflací.

graf 16 Ukazatel rentability aktiv, 2013–2017

Zdroj: vlastní zpracování dle tabulky 25 a ČSÚ, 2017

4.3.2.3 Rentabilita vlastního kapitálu – ROE

Růčková (2019) uvádí, jde o ukazatel, s jehož pomocí mohou investoři zjistit, zda je jejich kapitál reprodukován s náležitou intenzitou odpovídající riziku investice. Obecně tedy platí, že by tento ukazatel měl být vyšší, než je úroková míra bezrizikových cenných papírů.

Pro rentabilitu města tzv. doporučené hodnoty neexistují. Jsou například pro úrokové krytí, všechny stupně likvidity, ale z logiky plyne, že pro rentabilitu nemohou být.

Tabulka 26 zobrazuje vývoj rentability vlastního kapitálu. Město v období 2013-2017 se pohybuje v záporných i kladných hodnotách. Bazický index rentability vlastního kapitálu v období 2013-2017 má stoupající trend hodnota 1,46, byl způsoben čitatelem.

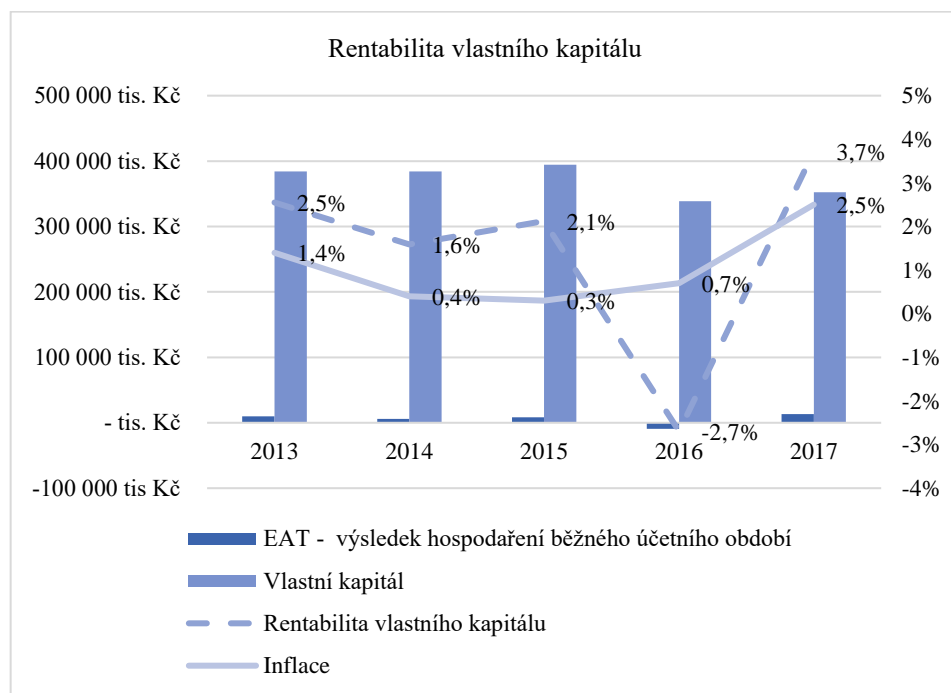
Tabulka 26 Rentabilita vlastního kapitálu – ROE, 2013–2017

v tis. Kč	2013	2014	2015	2016	2017	2017/2013
EAT-výsledek hospodaření běžného účetního období	9 784	6 110	8 377	-9 135	13 086	1,34
Vlastní kapitál	383 921	384 129	394 490	338 687	352 182	0,92
Rentabilita vlastního kapitálu	2,5 %	1,6 %	2,1 %	-2,7 %	3,7 %	1,46
Inflace	1,4 %	0,4 %	0,3 %	0,7 %	2,5 %	1,79

Zdroj: vlastní zpracování dle rozvahy – bilance, 2013-2017

Následující graf 17 zobrazuje vývoj rentability vlastního kapitálu v období 2013-2017 v porovnání s inflací.

graf 17 Ukazatel rentability vlastního kapitálu, 2013–2017

Zdroj: vlastní zpracování dle tabulky 26 a ČSÚ, 2017

4.3.3 Ukazatel zadluženosti

4.3.3.1 Ukazatel dluhové služby

Ukazatel dluhové služby je minimalizační.

Dluhová služba obsahuje:

- zaplacené úroky (položka 5141 rozpočtové skladby),
- uhrazené splátky vydaných dluhopisů (položky 8xx2 rozpočtové skladby),
- splátky jistin (položky 8xx4 rozpočtové skladby),
- splátky leasingu (položka 5178 rozpočtové skladby)

Dluhová základna obsahuje:

- skutečně dosažené daňové příjmy v Tř. 1 a nedaňové příjmy v Tř. 2 za daný kalendářní rok, plus
- dotace souhrnného finančního vztahu (položky 4112 a 4212 rozpočtové skladby) (prostředky finančního vztahu státního rozpočtu k rozpočtům obcí a k rozpočtům krajů podle přílohy zákona o státním rozpočtu na příslušný kalendářní rok).

Ukazatel dluhové služby = dluhová služba v čitateli a dluhová základna ve jmenovateli.
 Ukazatel dluhové služby tabulka 27 ukazuje schopnost generovat peněžní prostředky na splácení závazků. Hodnota dle MFČR Algoritmy SIMU by měla být menší než 30 %.

Tabulka 27 Položky ukazatele dluhové služby, 2013-2017

		v tis. Kč	2013	2014	2015	2016	2017
1	daňové příjmy (po konsolidaci)	třída 1	28 257	29 609	31 652	32 779	39 240
2	nedaňové příjmy (po konsolidaci)	třída 2	12 773	12 356	12 114	11 806	10 368
3	přijaté dotace – finanční vztah	položka 4112 + 4212	3 804	11 286	8 975	4 432	8 115
4	dluhová základna	ř. 1 + ř. 2 + ř. 3	44 834	53 251	52 741	49 017	57 723
5	úroky	položka 5141	360	171	77	23	0
6	splátky jistin a dluhopisů	položky 8xx2 a 8xx4	5 352	4 069	2 648	1 001	0
7	splátky leasingu	položka 5178	0	0	0	0	0
8	dluhová služba	ř. 5 + ř. 6 + ř. 7	5 712	4 240	2 725	1 024	0
9	ukazatel dluhové služby	ř. 8 děleno ř. 4	13 %	8 %	5 %	2 %	0 %

Zdroj: vlastní zpracování dle účetních výkazů, 2013-2017

Hodnota dluhové služby se v období 2013-2017 pohybuje do přípustných 30 %.

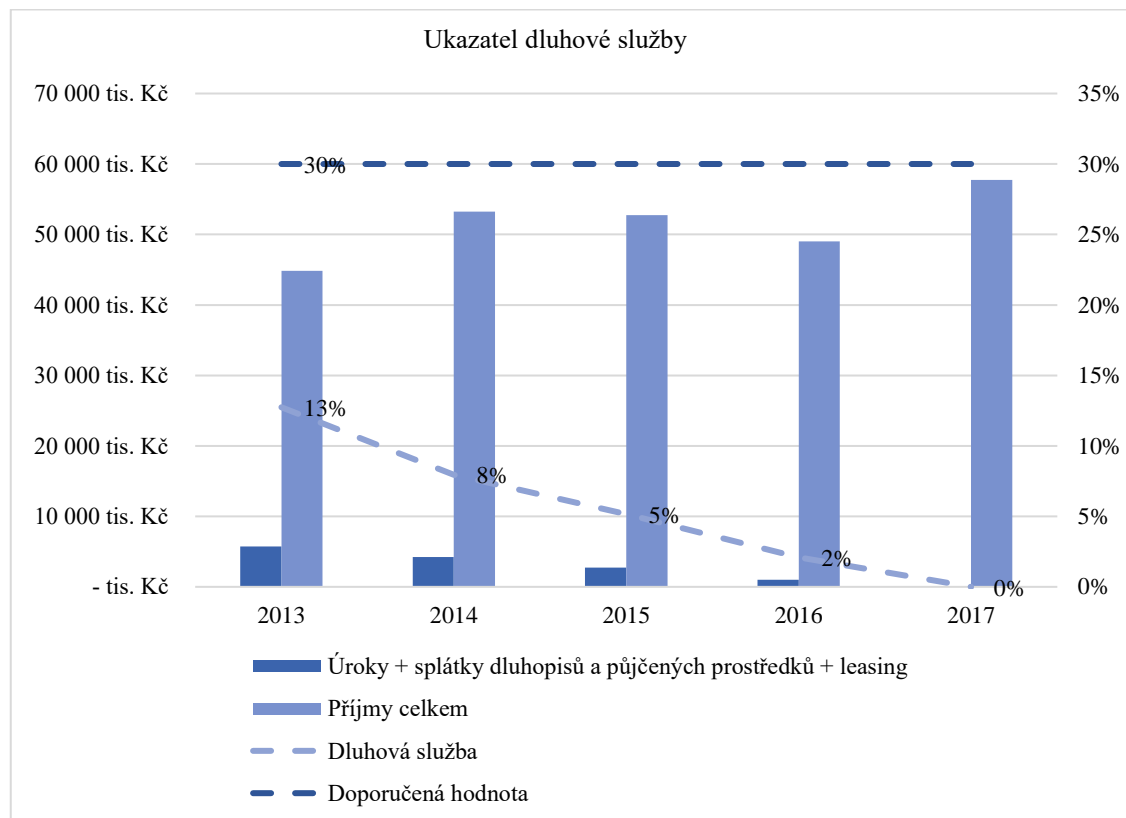
Tabulka 28 Ukazatel dluhové služby, 2013–2017

v tis. Kč	2013	2014	2015	2016	2017	2017/2013
Úroky + splátky dluhopisů a půjčených prostředků + leasing	5 712	4 240	2 725	1 024	0	0
Příjmy celkem	44 834	53 251	52 741	49 017	57 723	1,29
Dluhová služba	13 %	8 %	5 %	2 %	0 %	0
Doporučená hodnota	30 %	30 %	30 %	30 %	30 %	

Zdroj: vlastní zpracování dle účetních výkazů, 2013-2017

Následující graf 18 zobrazuje vývoj dluhové služby v období 2013-2017 v porovnání s doporučenou hodnotou 30 %.

graf 18 Ukazatel dluhové služby, 2013–2017

Zdroj: vlastní zpracování dle tabulky 28

4.3.3.2 Podíl cizích zdrojů k aktivům

Ukazatel zadluženosti zobrazuje, na jaké finanční úrovni je město neboli, v jaké míře město používá cizí zdroje. Knápková (2002) uvádí, že doporučená hodnota by měla být nižší než 50 %.

Z tabulky 29 je tedy patrné, že v období 2013-2017 se ani jeden rok hodnota neblíží 50 %. Rok 2013 hodnota 15 % je nejbližší doporučené hodnotě 50 %. Do roku 2016 byly nejvyšší položkou obsaženou v cizích zdrojích dlouhodobé závazky. V roce 2017 se to ovšem změnilo dlouhodobé a krátkodobé závazky jsou téměř stejné. Sledovaný subjekt využívá cizích zdrojů financování, ovšem procentuální míra zadluženosti oproti prvnímu sledovanému roku se v posledním roce snížila z 15 % na 4 %. Město nevyužívá krátkodobých bankovních úvěrů.

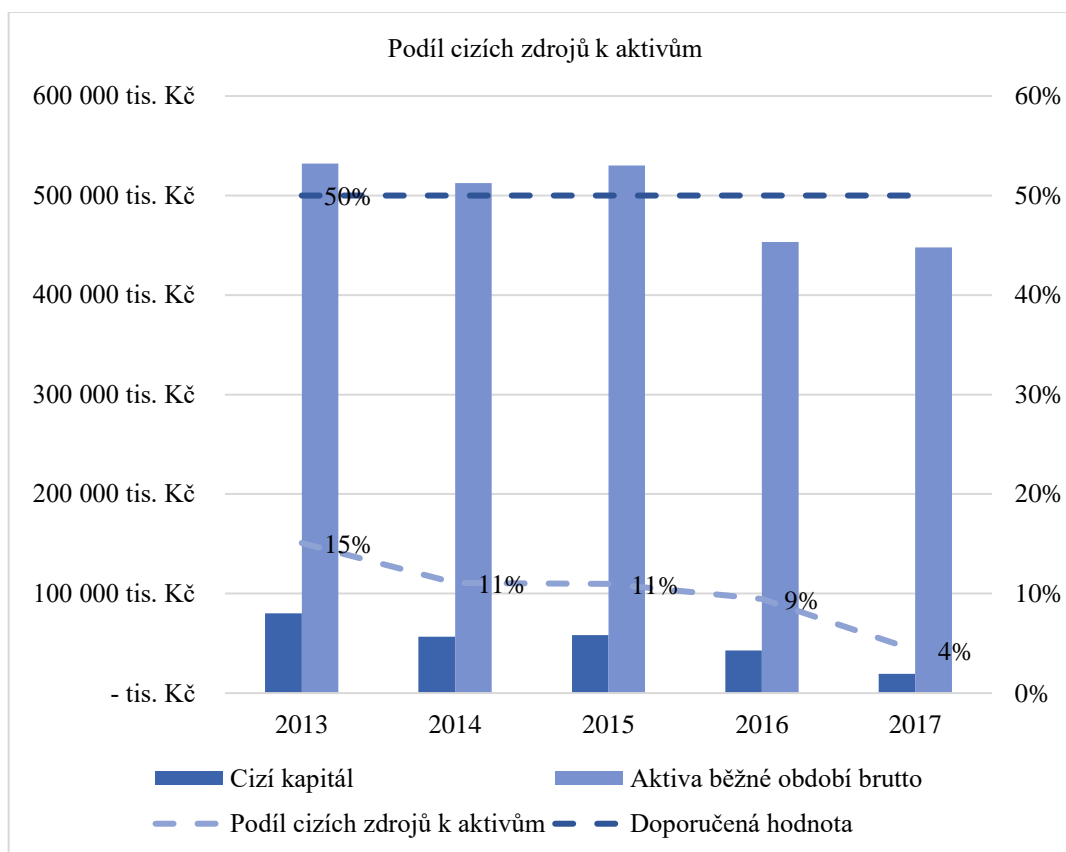
Tabulka 29 Podíl cizích zdrojů k aktivům za roky 2013–2017

v tis. Kč	2013	2014	2015	2016	2017	2017/2013
Cizí kapitál	80 260	56 668	58 218	42 945	19 279	0,24
Aktiva běžné období brutto	532 190	512 524	530 341	453 432	447 818	0,84
Podíl cizích zdrojů k aktivům	15 %	11 %	11 %	9 %	4 %	
Doporučená hodnota	50 %	50 %	50 %	50 %	50 %	

Zdroj: vlastní zpracování dle rozvahy – bilance, 2013-2017

Následující graf 19 zobrazuje v období 2013-2017 vývoj podílu cizích zdrojů k aktivům v porovnání s doporučenou hodnotou 50 %.

graf 19 Ukazatel podílu cizích zdrojů k aktivům obce, 2013–2017

Zdroj: vlastní zpracování dle tabulky 29

4.3.3.3 Podíl zadluženosti na cizích zdrojích

Podíl zadluženosti na cizích zdrojích je minimalizační ukazatel.

Doporučenou hodnotu (kritérium) MFČR Algoritmy SIMU neuvádějí.

Ukazatel podílu zadluženosti na cizích zdrojích hledá optimální vztah mezi vlastním a cizím kapitálem, doporučená hodnota 50 %.

V tabulce 30 hodnoty města v období 2013-2017, kde podíl zadluženosti se pohyboval mezi 2–10 %. Nejvyšší hodnota 10 % byla v roce 2013 a poslední 2 roky má nulovou hodnotu.

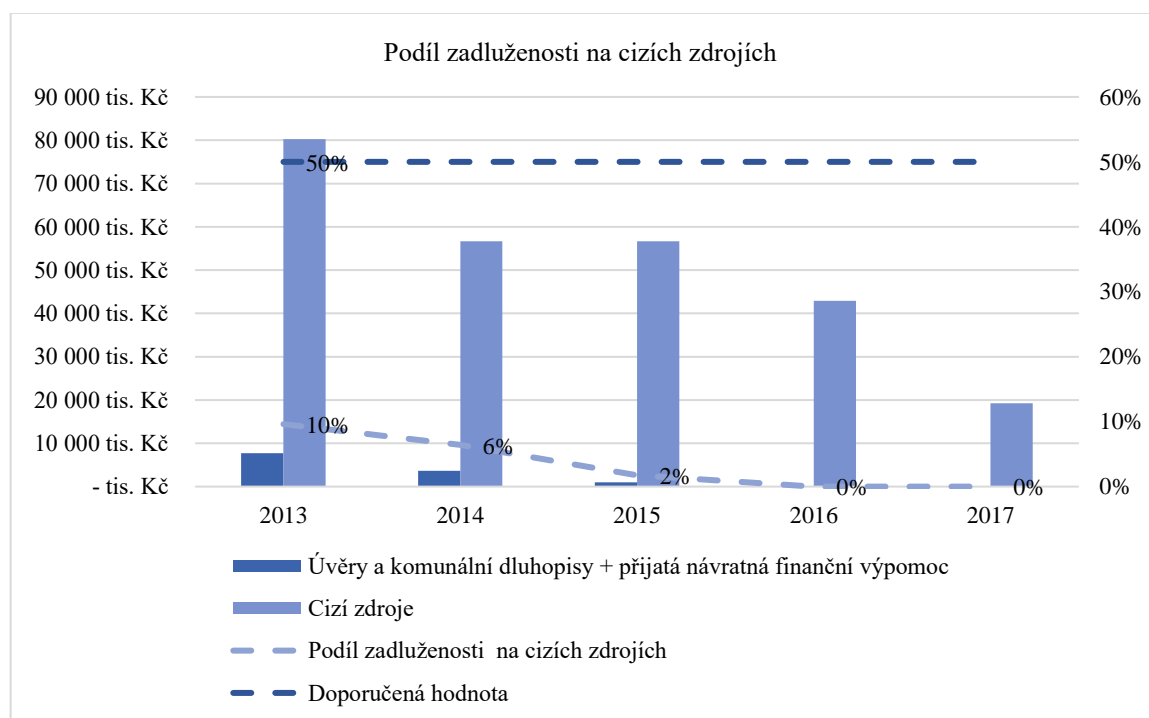
Tabulka 30 Podíl zadluženosti na cizích zdrojích, 2013–2017

v tis. Kč	2013	2014	2015	2016	2017	2017/2013
Úvěry a komunální dluhopisy + přijatá návratná finanční výpomoc	7 718	3 648	1 001	0	0	0,00
Cizí zdroje	80 260	56 668	56 668	42 945	19 279	0,24
Podíl zadluženosti na cizích zdrojích	10 %	6 %	2 %	0 %	0 %	0 %
Doporučená hodnota	50 %	50 %	50 %	50 %	50 %	

Zdroj: vlastní zpracování dle rozvahy – bilance, 2013-2017

Následující graf 20 zobrazuje podíl zadluženosti na cizích zdrojích v období 2013-2017 v porovnání s doporučenou hodnotou 50 %.

graf 20 Podíl zadluženosti na cizích zdrojích, 2013–2017

Zdroj: vlastní zpracování dle tabulky 30

4.3.4 Ukazatel samofinancování

Je považován za jeden z nejdůležitějších poměrových ukazatelů zadluženosti pro hodnocení celkové finanční situace. Samofinancování ukazatel maximalizační, dává informaci ohledně míry, do jaké je město schopno pokrýt své výdaje (potřeby) z vlastních zdrojů. Dle Růčkové (2019) by měl být ukazatel více než 50 %.

Z následující tabulky 31 možno vidět, že město v období 2013-2017 je schopno pokrývat z větší části své výdaje z vlastních zdrojů. Vlastní zdroje i aktiva v období 2013-2017, které jsou ve vzorci pro výpočet ukazatele samofinancování, mají sestupnou tendenci.

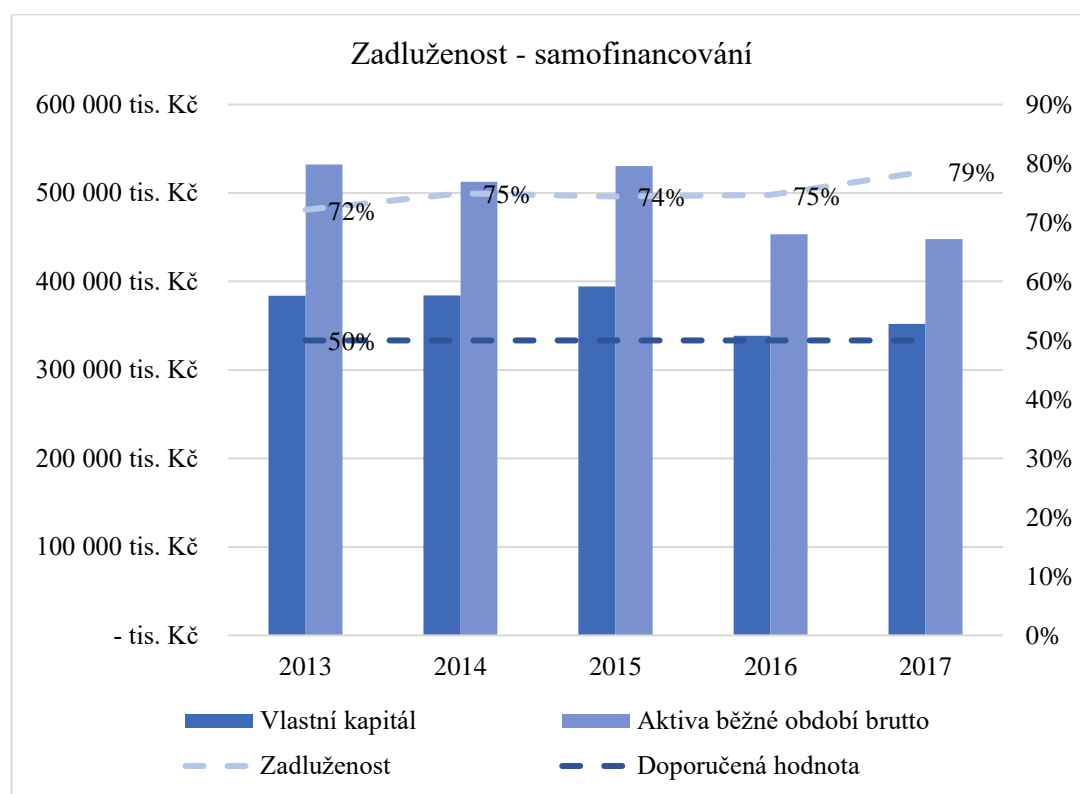
Tabulka 31 Ukazatel samofinancování, 2013–2017

v tis. Kč	2013	2014	2015	2016	2017	2017/2013
Vlastní kapitál	383 921	384 129	394 489	338 686	352 181	0,92
Aktiva běžné období brutto	532 190	512 524	530 341	453 432	447 818	0,84
Zadluženost	72 %	75 %	74 %	75 %	79 %	1,09
Doporučená hodnota	50 %	50 %	50 %	50 %	50 %	

Zdroj: vlastní zpracování dle rozvahy – bilance, 2013-2017

Následující graf 21 zobrazuje vývoj samofinancování v období 2013-2017 v porovnání s doporučenou hodnotou 50 %.

graf 21 Ukazatel samofinancování, 2013–2017

Zdroj: vlastní zpracování dle tabulky 31

4.3.5 Ukazatel autarkie

Autarkie ukazatel maximalizační. Dle Kraftové (2002) udává míru soběstačnosti města, tedy zda je město schopno pokrýt své náklady. Jako pozitivní výsledek je hodnocen ten, který je větší nebo roven 100 %. Jde o ukazatel týkající se pouze hlavní činnosti. Může být založena

na bázi výnosově nákladové, nebo na bázi příjmově výdajové. Ve výnosech zahrnutý neinvestiční dotace, které zpravidla představují nejvýznamnější část veřejných prostředků, které byly určeny na zajištění municipální firmou realizovaných veřejných produktů.

V tomto případě v tabulce 32 propočítána autarkie na bázi výnosově nákladové. Město v období 2013-2017 dosahuje autarkie hodnoty 111–131 %. V roce 2016 dosahuje autarkie hodnoty 93 %, důvod podrobně popsán v kapitole 4.3.2.1.

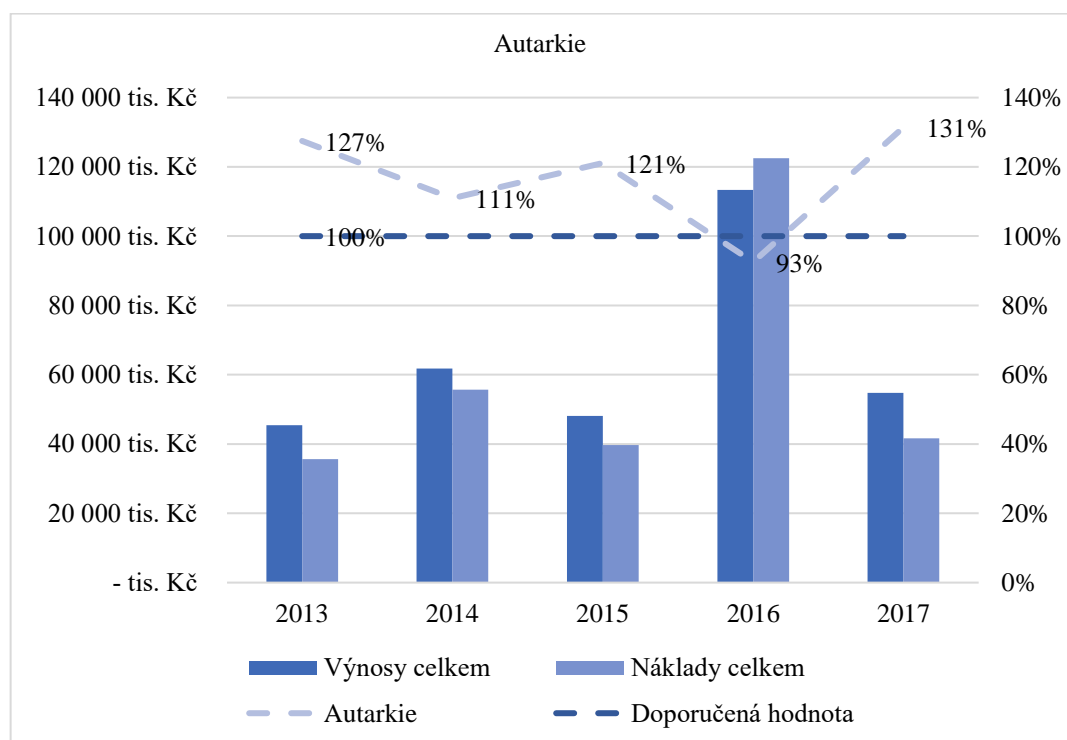
Tabulka 32 Ukazatel autarkie, 2013–2017

v tis. Kč	2013	2014	2015	2016	2017	2017/2013
Výnosy celkem	45 394	61 805	48 113	113 333	54 732	1,21
Náklady celkem	35 610	55 695	39 736	122 468	41 646	1,17
Autarkie	127 %	111 %	121 %	93 %	131 %	1,03
Doporučená hodnota	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	

Zdroj: vlastní zpracování dle výkazu zisku a ztráty, 2013-2017

Následující graf 22 zobrazuje vývoj autarkie v období 2013-2017 v porovnání s doporučenou hodnotou 100 %.

graf 22 Ukazatel autarkie, 2013–2017

Zdroj: vlastní zpracování dle tabulky 32

5 Závěr

Celkové příjmy města Sobotka zobrazeno v kapitole č. 4.2.1 se za sledované období 2013–2017 pohybují v rozsahu Kč 45-58 mil., jejich bazický index má stoupající trend v hodnotě 1,3. Celkové výdaje města v rozmezí Kč 36-57 mil., jejich bazický index má vzestupný trend v hodnotě 1,59. Město dosahuje salda z rozpočtu celkem ve všech sledovaných letech provozního přebytku hospodaření. Tato skutečnost je především díky vysokým neinvestičním dotacím. Znamená to, že město Sobotka může i po uhrazení svých závazků využívat části svého provozního přebytku k financování investičních cílů. Daňové příjmy v období 2013-2017 znázorněné pomocí tabulky 10 vykazují růstový trend v hodnotě 1,4. Sdílené daně z celkových příjmů v roce 2013 oproti roku 2017 vzrostly o 6 % což znamená, že jakákoliv změna jejich výše se nemile projeví ve výši celkových příjmů. Svěřené daně z celkových příjmů v roce 2013 oproti roku 2017 vzrostly o 4 %. Naopak nedaňové příjmy z celkových příjmů v roce 2013 oproti roku 2017 klesly o 10 % (nejvyšší snížení příjmů v položce příjmy z pronájmu majetku o Kč 2,74 mil.).

Běžné výdaje slouží k financování běžných, pravidelně se opakujících potřeb v daném rozpočtovém období. Dle rozpočtové skladby jsou znázorněny za rok 2013 a 2017 v grafu 5 a 6. Objemově nejvyšší běžné výdaje jsou neinvestiční nákupy, které v porovnání roku 2013 v roce 2017 klesly o 1,54 %. Další položkou, která zaujímá velký podíl na běžných výdajích jsou neinvestiční transfery veřejnoprávním subjektům a obyvatelstvu, které v porovnání roku 2013 v roce 2017 vzrostly o 1,93 %. Poslední vyšší položkou jsou platy a pojištění, které v porovnání roku 2013 v roce 2017 klesly o 2,4 %. Nižší položkou města jsou neinvestiční transfery soukromoprávním subjektům, které v porovnání roku 2013 v roce 2017 klesly o 0,82 %. Ostatní položky zaujímají minoritní část běžných výdajů (neinvestiční půjčené prostředky, které jsou pouze v roce 2013 Kč 0,13 mil. a ostatní neinvestiční transfery, které jsou naopak pouze v roce 2017 Kč 1,3 mil.).

Kapitálové příjmy, výdaje a saldo v období 2013-2017 uvedeny v tabulce 13. Kapitálové příjmy v roce 2013 a 2016 jsou Kč 0,17 mil., tyto roky tvoří kapitálové příjmy minoritní část. Nejvyšší v roce 2017 Kč 0,68 mil., týká se to příjmů z prodeje pozemků a z likvidace společnosti Služeb Sobotka s.r.o., která ukončila svoji činnost k 31. 12. 2007. Město Sobotka jako jediný společník 15. 12. 2016 rozhodlo o zrušení této společnosti a společnost vstoupila 1. 1. 2017 do likvidace.

Kapitálovými výdaji jsou financovány běžně se neopakující, zejména investiční potřeby zpravidla přesahující jedno rozpočtové období. V rámci těchto výdajů obce vydávají peněžní prostředky na nákup dlouhodobého majetku, ať již hmotného či nehmotného, poskytnuté investiční transfery a investiční půjčené prostředky. Nejnižší kapitálové výdaje v období 2013-2017 jsou v roce 2013 Kč 3,3 mil. Naopak nejvyšší hodnota v roce 2014 Kč 14,9 mil., kdy se uskutečnila rekonstrukce budovy mateřské školy, rekonstrukce chodníků ulice Jičínská. Kapitálové výdaje jsou vysoké i v roce 2017 Kč 13,9 mil. použité na rekonstrukci sportovního areálu, výstavbu chodníků a dokončení územního plánu.

Přijaté transfery jsou po daňových příjmech druhým nejvýznamnějším zdrojem prostředků města. Jak je zřejmé z tabulky 16 na hospodaření v období 2013-2017 mají nejvýznamnější vliv neinvestiční transfery, jež se podílí na celkových přijatých transferech města 69 %. Většina neinvestičních přijatých transferů je poskytována jako příspěvek základní a mateřské škole Sobotka, školní jídelně a městskému kulturnímu středisku. Investiční transfery a jejich podíl se samozřejmě odvíjí od realizovaných konkrétních investičních akcí a také od skutečnosti, jak je město úspěšné v žádostech o poskytnutí dotačních prostředků pro realizaci svých investičních záměrů. Pouze v roce 2013 není přijat investiční transfer. V roce 2014 investiční přijatý transfer ze státního rozpočtu Ministerstvo životního prostředí na zateplení Kč 4,7 mil. dále na chodníky ulice Jičínská ze státních fondů Kč 2,88 mil. V následujícím roce 2015 ze státního rozpočtu Ministerstvo životního prostředí na zateplení Kč 4,64 mil. a ze státních fondů Kč 0,27 mil. Další rok 2016 investiční přijaté transfery ze státního rozpočtu Ministerstvo životního prostředí na zateplení Kč 0,31 mil. ze státních fondů 0,02 mil. a od krajů Kč 0,25 mil. V posledním roce 2017 dotace pro jednotky Sbor dobrovolných hasičů obcí ze státního rozpočtu Kč 0,43 mil. a na financování dopravní infrastruktury ze státních fondů Kč 2,08 mil. První položka v tabulce 18 zachycuje změnu finančních prostředků na bankovních účtech města. Pokud se peněžní prostředky na bankovních účtech zvýší, tato položka se sníží a naopak. Jak vidíme v tabulce 18, tato položka v období 2013-2017 kolísala. Druhou položkou jsou splátky dlouhodobých přijatých úvěrů, podrobně popsány v tabulce 19. V roce 2013 a 2014 se splátka úvěrů pohybuje okolo Kč 4-5 mil. s tím, že nejvyšší splátka Státnímu fondu životního prostředí na kanalizaci, která město zatížila nejvíce, pokračovala až do roku 2015, kdy byla splacena. Další půjčka byla od Komerční banky na výstavbu Domova

pokojného stáří a na kanalizaci. Až třetí půjčka byla na rekonstrukci silnic a skončila v roce 2016. V roce 2017 město žádný úvěr nepřijalo, ani žádný nesplácí.

Dobré hospodaření města zjistíme z finanční analýzy. Okamžitá likvidita za roky 2013–2017 ani jeden rok nedosahuje minimální hodnoty 0,2, naopak vypočítané hodnoty dosahují větších hodnot, než jsou doporučené, což svědčí o tom, že město efektivně využívá své finanční prostředky. Pohotová likvidita doporučené hodnotě jedna, se blíží pouze rok 2013, kde je hodnota 1,57. Je to také nejnižší kladná hodnota za sledované období. Nejvyšší hodnota 4,27 v roce 2015, to způsobilo snížení krátkodobých dluhů. U běžné likvidity doporučenému rozmezí nejblíže rok 2013 hodnotou 1,57. Hodnoty jsou vyšší než doporučené, což dokazuje zachování platební schopnosti města.

Pro rentabilitu města tzv. doporučené hodnoty neexistují. Jsou například pro úrokové krytí, všechny stupně likvidity, ale z logiky plyne, že pro rentabilitu nemohou být. Z tabulky 23 lze vidět, že rentabilita tržeb v období 2013-2017 se pohybuje mezi 52-136 % a je výrazně nad inflací, která se pohybuje v intervalu 0,3 - 2,5 %. Výjimkou je rok 2016, kde má rentabilita tržeb zápornou hodnotu -12 %. Důvod je záporný výsledek hospodaření a vysoké výnosy z prodeje drobného hmotného majetku. I. etapu kanalizace město prodalo za méně než činila její pořizovací cena. Je tedy zřejmé, že tento výsledek výnosů rozpuštěné dotace je pouze „fiktivním výnosem“ vyplývající z nutnosti účetní položky. Z tabulky 25 lze vidět vývoj rentability aktiv. Díky rentabilitě aktiv lze konstatovat, zda je město v období 2013-2017 ziskové a jak je schopno zhodnotit investice. Roky 2013-2015 a rok 2017 s hodnotou 2–3,9 % je nad úrovní inflace o hodnotě 0,3–2,5 %. Pouze rok 2016 dosahuje záporné hodnoty -1 % z důvodu záporného výsledku hospodaření. Bazický index rentability aktiv v období 2013-2017 má stoupající trend o hodnotě 1,59, což je způsobeno čitatelem. Rentabilitu vlastního kapitálu vykazuje kapitola č. 4.3.2.3, ve sledovaném období 2013–2017 klesl objem vlastního kapitálu téměř o Kč 32 milionů. Největší pokles u dlouhodobých závazků a u položky transfery na pořízení dlouhodobého majetku. Na druhou stranu město je schopno využít finančních prostředků tzv. dluhového financování a pomocí nich realizovat aktivity vedoucí ke zkvalitnění života obyvatel Sobotky. Pozitivní dále je, že zastupitelé při využívání těchto prostředků dbají opatrnosti, což dokládá ukazatel zadluženosti. Dluhová služba v období 2013-2017 s hodnotou od 2-13 % se pohybuje do přípustných 30 %. Z tabulky 29 podíl cizích zdrojů k aktivům v období 2013–2017 je tedy patrné, že ani jeden rok se hodnota neblíží 50 %. Rok 2013 nejblíže hodnotou 15 %. Do roku 2016 byly nejvyšší položkou obsaženou v cizích zdrojích dlouhodobé závazky. V roce 2017 se to ovšem změnilo, dlouhodobé a krátkodobé závazky jsou téměř stejné.

Sledovaný subjekt využívá cizích zdrojů financování, ovšem procentuální míra zadluženosti oproti prvnímu sledovanému roku se v posledním roce snížila z 15 % na 4 %. Město nevyužívá krátkodobých bankovních úvěrů. Ukazatel podílu zadluženosti na cizích zdrojích hledá optimální vztah mezi vlastním a cizím kapitálem. V tabulce 30 hodnoty města v období 2013-2017, kde je podíl zadluženosti nejvyšší 10 % v roce 2013, poslední 2 roky je 0 %.

Složení celkových aktiv v období 2013-2017 střídavě stoupá a klesá. Na konci sledovaného období, tedy v roce 2017, objem celkových aktiv zhruba o Kč 93 mil. menší, než je objem v roce 2013, který je prvním rokem sledovaného období. Stálá aktiva zmenšila svůj objem během období o více než 20 %. Největší podíl na tomto jevu má skutečnost, že v roce 2016 město prodalo drobný hmotný majetek - I. etapu kanalizace a vyřadilo ji z evidence Kč 81 mil. Oběžná aktiva v příloze 1 klesla v období 2013-2017 o Kč 19 mil. Největší hodnotu nesou pohledávky, které zmenšili svůj objem během období o 80 %. Kromě likvidity město není zadluženo, nepotřebuje mít dobrou likviditu, raději může zvýšit svou investiční aktivitu.

Dle vypočtených hodnot ukazatele samofinancování kapitola č. 4.3.4 možno vidět, že město v období 2013-2017 je schopno pokrývat své výdaje z vlastních zdrojů. Bazický index ukazatele samofinancování v období 2013–2017 má růstový trend o hodnotě 1,09.

Autarkie hlavní činnosti na bázi výnosů a nákladů znázorňuje kapitola č. 4.3.5. Jak moc je město soběstačné z hlediska krytí nákladů pomocí výnosů. V tabulce 32 propočítána autarkie na bázi výnosově nákladové. Ideální hodnota 100 %. Město, ale nedosahuje všechny roky hodnoty 100 %. V roce 2016 hodnota autarkie 93 %, důvod podrobně popsán v kapitole 4.3.2.1. Ostatní roky dosahuje autarkie hodnoty 111–131 %.

Doporučení:

Celková analýza města velmi pozitivní, neboť rozpočtové řízení města je prováděno velmi svědomitě a efektivně. Nedochozí k výraznějším výkyvům v hospodaření ani k předlužení. Doporučuji, aby město pokračovalo v současném stabilním trendu. Vzhledem k tomu, že zvládá splácet své dluhy bez problému, doporučuji jeho investiční aktivitu ještě zvýšit a k tomu také více využívat čerpání finančních prostředků z kohezní politiky EU a národních fondů. Návrh investic a projektů na roky 2018–2019 viz. příloha 6.

V příloze 7–9 navržen postup, při kterém lze získat finanční prostředky prostřednictvím změny dodavatele elektrické energie. Doporučuji dva nové dodavatele, u 1. dodavatele LAMA energy a.s. produkt Premium veřejné osvětlení region ČEZ snížení ročních

nákladů o Kč 240 297,-- a u 2. doporučeného dodavatele BOHEMIA ENERGY entity s.r.o. produkt Basic region ČEZ roční úspora o Kč 160 246,40.

V příloze 10 doporučuji zvýšení výnosů, nejlépe pomocí samofinancování, a to navržením květináčů k prodeji. Květináč se prodá za 39,--/1ks, výtěžek na jednom kusu dosahuje Kč 14,- Při prodeji všech 4950 ks hrubý výnos Kč 69 300,--. Jedná se o neúplnou kalkulaci, počítám s hrubými náklady.

Osobní přínos bakalářské práce jsou nově nabyté znalosti, dovednosti a můj navazující odborný a profesní růst.

6 Seznam použitých zdrojů

6.1 Literatura

BLAŽEK, Jiří, 2009. *Stavební zákon s komentářem a prováděcími vyhláškami*. Praha: ANAG. 596 s. ISBN 978-80-7263-513-9.

BOUKAL, Petr a kol., 2007. *Fundraising*. Praha: Grada. 264 s. ISBN 978-80-247-4487-2.

DVOŘÁČEK, Jiří, 2012. *Podnik a jeho okolí. Jak přežít konkurenční prostředí*. Praha: C.H. Beck. 173 s. ISBN 978-80-7400-224-3.

HEJDUKOVÁ, Pavlína a kol., 2018. *Řízení neziskových organizací*. Praha: Grada. 208 s. ISBN 978-80-247-3075-2.

HRONOVÁ, Stanislava a kol., 2009. *Národní účetnictví. Nástroj popisu globální ekonomiky*. Praha: C. H. Beck. 352 s. ISBN 978-80-7400-153-6.

HRUŠKA, Vladimír, 2017. *Účetní případy pro praxi 2017*. Praha: Grada. 232 s. ISBN 978-80-271-0425-3.

JELÍNKOVÁ, Jitka, 2017. *Občan, spolek, obec a úřad v ochraně životního prostředí*. Praha: Grada. 272 s. ISBN 978-80-271-9964-3.

KNÁPKOVÁ, Adriana a kol., 2017. *Finanční analýza*. Praha: Grada. 232 s. ISBN 978-80-271-0563-2.

KNÁPKOVÁ, Adriana a kol., 2010. *Finanční analýza*. Praha: Grada. 208 s. ISBN 978-80-247-3349-4.

KRAFTOVÁ, Ivana, 2002. *Finanční analýza*. Praha: C. H. Beck. 206 s. ISBN 80-7179-778-2.

MAATYOVÁ, Alena a kol., 2007. *Veřejné finance v teorii a praxi*. Praha: Grada. 208 s. ISBN 978-80-247-5561-8.

MÁČE, Miroslav, 2018. *Finanční účetnictví veřejného sektoru*. Praha: Grada. 608 s. ISBN 978-80271-2002-4.

MÁČE, Miroslav, 2013. *Účetnictví a finanční řízení*. Praha: Grada. 552 s. ISBN 978-80-247-4574-9.

MALACH, Antonín a kol., 2004. *Jak podnikat*. Praha: Grada. 523 s. ISBN 802-7041-102-3.

NAHODIL, František, 2014. *Veřejná správa a financování veřejného sektoru*. Praha: Aleš Čeněk. 366 s. ISBN 978-80-7380-536-4.

- OUTRISINOVÁ, Milana, KUBÍČKOVÁ, Dana, 2011. *Finanční hospodaření municipálních účetních jednotek*. Praha: C. H. Beck. 178 s. ISBN 978-80-7400-342-4.
- PALATKOVÁ, Monika, 2011. *Marketingový management destinací*. Praha: Grada. 208 s. ISBN 978-80-247-3749-2.
- PAVLÍK, Marek a kol., 2014. *Jak úspěšně řídit obec*. Praha: Grada. 160 s. ISBN 978-80-247-5256-3.
- PEKOVÁ, Jitka, 2004. *Hospodaření a finance územní samosprávy*. Praha: Management Press. 375 s. ISBN 978-80-726-1086-0.
- PELIKÁNOVÁ, Anna, 2016. *Účetnictví, daně a financování pro nestátní neziskovky*. Praha: Grada. 328 s. ISBN 978-80-271-9510-7.
- PILÁTOVÁ, Jana, 2017. *Zákon o účetnictví*. Praha: Grada. 104 s. ISBN 978-80-271-9629-6.
- PROVAZNÍKOVÁ, Romana, 2015. *Financování měst, obcí a regionů 3. aktualizované vydání*. Praha: Grada. 288 s. ISBN 978-80-247-5608-0.
- PROVAZNÍKOVÁ, Romana, 2009. *Financování měst, obcí a regionů 2. aktualizované vydání*. Praha: Grada. 304 s. ISBN 978-80-247-2789-9.
- REKTOŘÍK, Jaroslav a kol., 2010. *Organizace neziskového sektoru*. Praha: Ekopress. 183 s. ISBN 978-80-86929-54-5.
- REKTOŘÍK, Jaroslav a kol., 2007. *Ekonomika a odvětví řízení veřejného sektoru*. Praha: Ekopress. 312 s. ISBN 978-80-86929-29-3.
- RŮČKOVÁ, Petra, 2019. *Finanční analýza 6. aktuální vydání*. Praha: Grada. 160 s. ISBN 978-80-247-2481-2.
- RŮČKOVÁ, Petra, ROUBIČKOVÁ, Michaela, 2012. *Finanční management*. Praha: Grada. 296 s. ISBN 978-80-247-4047-8.
- RŮČKOVÁ, Petra, 2008. *Finanční analýza 2. aktuální vydání*. Praha: Grada. 120 s. ISBN 978-80-247-2481-2.
- SYNEK, Miloslav, 2010. *Podniková ekonomika*. Praha: C. H. Beck. 148 s. ISBN 978-80-7400-336-3.
- TEPLÝ, Petr, ČERNOHORSKÝ, Jan, 2011. *Základy financí*. Praha: Grada. 304 s. ISBN 978-80-247-7463-3.
- TOMANCOVÁ, Jaroslava, 2009. *Veřejná správa a finance*. Praha: Albert. 164 s. ISBN 978-80-7326-162-7.
- VÍT, Petr, 2015. *Praktický právní průvodce*. Praha: Grada. 160 s. ISBN 978-80-247-9769-4.

6.2 Internetové zdroje

<http://bio-farm.cz>

<http://kalkulator.eru.cz>

<http://www.sobotka.cz>

Seznam tabulek

Tabulka 1 Přehled vzorců použitých v praktické části bakalářské práce	12
Tabulka 2 Příjmy a výdaje územního rozpočtu	16
Tabulka 3 Náklady a výnosy z činnosti	23
Tabulka 4 Kategorizace účetních jednotek dle zákona o účetnictví	24
Tabulka 5 Vykazovací povinnost dle kategorizace účetních jednotek	24
Tabulka 6 Počet obyvatel, 2013–2017	30
Tabulka 7 Celkové příjmy a výdaje, 2013–2017	32
Tabulka 8 Saldo z rozpočtu celkem, 2013–2017	32
Tabulka 9 Běžné příjmy včetně neinvestičních transferů, 2013 a 2017	33
Tabulka 10 Daňové a nedaňové příjmy, 2013 a 2017	34
Tabulka 11 Běžné výdaje včetně neinvestičních transferů, 2013 a 2017	36
Tabulka 12 Saldo běžné činnosti, 2013–2017	38
Tabulka 13 Kapitálové příjmy, výdaje a saldo, 2013–2017	40
Tabulka 14 Běžné a kapitálové výdaje, 2013–2017	41
Tabulka 15 Běžné a kapitálové výdaje-bazický index, 2013–2017	41
Tabulka 16 Neinvestiční a investiční transfery celkem, 2013–2017	43
Tabulka 17 Přijaté transfery-bazický index, 2013–2017	43
Tabulka 18 Tř. 8 Financování, 2013–2017	44
Tabulka 19 Splátka úvěrů a jeho zůstatek, 2013–2016	45
Tabulka 20 Okamžitá likvidita, 2013–2017	46
Tabulka 21 Pohotová likvidita, 2013–2017	47
Tabulka 22 Běžná likvidita, 2013–2017	49
Tabulka 23 Rentabilita tržeb – ROS, 2013–2017	50
Tabulka 24 Míra inflace, 2013–2017	51
Tabulka 25 Rentabilita aktiv-ROA, 2013–2017	52
Tabulka 26 Rentabilita vlastního kapitálu – ROE, 2013–2017	53
Tabulka 27 Položky ukazatele dluhové služby, 2013–2017	55
Tabulka 28 Ukazatel dluhové služby, 2013–2017	55
Tabulka 29 Podíl cizích zdrojů k aktivům za roky 2013–2017	57
Tabulka 30 Podíl zadluženosti na cizích zdrojích, 2013–2017	58
Tabulka 31 Ukazatel samofinancování, 2013–2017	59
Tabulka 32 Ukazatel autarkie, 2013–2017	60

Seznam grafů

graf 1 Saldo z rozpočtu celkem, 2013-2017	33
graf 2 Běžné příjmy včetně neinvestičních transferů, 2013 a 2017	34
graf 3 Daňové a nedaňové příjmy, 2013	35
graf 4 Daňové a nedaňové příjmy, 2017	35
graf 5 Běžné výdaje, 2013	37
graf 6 Běžné výdaje, 2017	37
graf 7 Saldo běžné činnosti, 2013-2017	38
graf 8 Saldo běžné činnosti v %, 2013-2017	39
graf 9 Saldo kapitálové činnosti, 2013-2017	41
graf 10 Běžné a kapitálové výdaje, 2013-2017	42
graf 11 Neinvestiční a investiční transfery celkem, 2013-2017	44
graf 12 Ukazatel okamžitá likvidita, 2013-2017	47
graf 13 Ukazatel pohotová likvidita, 2013-2017	48
graf 14 Ukazatel běžná likvidita, 2013-2017	49
graf 15 Ukazatel rentability tržeb, 2013-2017	51
graf 16 Ukazatel rentability aktiv, 2013-2017	52
graf 17 Ukazatel rentability vlastního kapitálu, 2013-2017	54
graf 18 Ukazatel dluhové služby, 2013-2017	56
graf 19 Ukazatel podílu cizích zdrojů k aktivům obce, 2013-2017	57
graf 20 Podíl zadluženosti na cizích zdrojích, 2013-2017	58
graf 21 Ukazatel samofinancování, 2013-2017	59
graf 22 Ukazatel autarkie, 2013-2017	60

Seznam obrázků

Obrázek 1 Navržený produkt k prodeji	74
--	----

Seznam příloh

Příloha č 1 Aktiva města Sobotka, 2013-2017	70
Příloha č 2 Pasiva města Sobotka, 2013-2017	70
Příloha č 3 Náklady město Sobotka, 2013-2017	70
Příloha č 4 Výnosy město Sobotka, 2013-2017	71
Příloha č 5 Aktiva Brutto a Pasiva město Sobotka, 2013-2017	71
Příloha č 6 Návrh investic a projektů města Sobotka, 2018-2019	72
Příloha č 7 Současný dodavatel elektrické energie za veřejné osvětlení, 2019	72
Příloha č 8 Roční spotřeba elektrické energie dodavatel ČEZ Prodej, a. s, 2019	73
Příloha č 9 Porovnání navržených dodavatelů elektrické energie, 2019	73
Příloha č 10 Kalkulace navrhovaného prodeje květináče, 2019	73
Příloha č 11 Hrubý výnos prodej květináče, 2019	73

7 Přílohy

Příloha č 1 Aktiva města Sobotka, 2013-2017

AKTIVA v tis. Kč	2013	2014	2015	2016	2017
Stálá aktiva	406 552	399 046	403 789	325 463	332 994
Dlouhodobý nehmotný	95	759	744	729	883
Dlouhodobý hmotný	394 488	386 287	390 530	312 151	319 754
Dlouhodobý finanční	11 561	11 761	11 761	11 761	11 561
Dlouhodobé pohledávky	408	240	754	822	796
Oběžná aktiva	57 629	41 751	48 919	56 169	38 467
Zásoby	227	196	339	412	351
Pohledávky	41 578	24 428	28 416	27 465	8 244
Pohotovité platební prostředky	15 824	17 127	20 164	28 269	29 833
Ostatní krátkodobý finanční	0	0	0	23	39
AKTIVA CELKEM	464 181	440 797	452 708	381 632	371 461

Zdroj: vlastní zpracování dle účetních výkazů, 2013-2017

Příloha č 2 Pasiva města Sobotka, 2013-2017

PASIVA v tis. Kč	2013	2014	2015	2016	2017
Vlastní kapitál	383 921	384 129	394 490	338 687	352 182
Jmění	352 656	346 758	348 727	302 021	302 431
Fondy	1 253	1 249	1 263	1 301	1 300
Výsledek hospodaření	30 012	36 122	44 500	35 365	48 451
Cizí zdroje	80 260	56 668	58 218	42 945	19 279
Rezervy	0	0	0	0	0
Ostatní dlouhodobé závazky	35 914	40 780	45 852	29 722	9 521
Úvěry a komunální dluhopisy + přijatá návratná finanční výpomoc	7 718	3 648	1 001	0	0
Krátkodobé závazky	36 628	12 240	11 365	13 223	9 758
PASIVA CELKEM	464 181	440 797	452 708	381 632	371 461

Zdroj: vlastní zpracování dle účetních výkazů, 2013-2017

Příloha č 3 Náklady město Sobotka, 2013-2017

NÁKLADY v tis. Kč	2013	2014	2015	2016	2017
Náklady z činnosti	26 430	32 885	30 984	48 389	31 806
Finanční náklady	360	13 023	77	61 146	0
Náklady na transfery	7 149	7 176	7 333	7 546	8 373
Daň z příjmů	1 671	2 611	1 342	5 387	1 467
NÁKLADY CELKEM	35 610	55 695	39 736	122 468	41 646

Zdroj: vlastní zpracování dle účetních výkazů, 2013-2017

Příloha č 4 Výnosy město Sobotka, 2013-2017

VÝNOSY v tis. Kč	2013	2014	2015	2016	2017
Výnosy z činnosti	12 409	16 778	11 720	32 032	10 727
Finanční výnosy	43	15	2	0	40
Výnosy z transferů	6 633	17 520	6 906	50 710	6 855
Výnosy ze sdílených daní	26 309	27 492	29 485	30 591	37 110
VÝNOSY CELKEM	45 394	61 805	48 113	113 333	54 732
Výsledek hospodaření před zdaněním	11 455	8 720	9 719	-3 748	14 553
Výsledek hospodaření běžného účetního období	9 784	6 110	8 377	-9 135	13 086

Zdroj: vlastní zpracování dle účetních výkazů, 2013-2017

Příloha č 5 Aktiva Brutto a Pasiva město Sobotka, 2013-2017

AKTIVA v tis. Kč	2013	2014	2015	2016	2017
Brutto	532 190	512 524	530 341	453 432	447 818
Korekce	68 009	71 727	77 633	71 800	76 357
Netto	464 181	440 797	452 708	381 632	371 461
PASIVA	464 181	440 797	452 708	381 632	371 461

Zdroj: vlastní zpracování dle účetních výkazů, 2013-2017

Příloha č 6 Návrh investic a projektů města Sobotka, 2018-2019

2018			
<i>Stavební akce</i>	Náklady bez dotace v tis. Kč	Dotace v % od koho	Náklad po obdržení dotace
Sportovní areál-sportovní plochy WORKOUT	500	70% Ministerstvo školství státní podpora sportu	150
Sportovní areál-oprava budovy I. etapa	1500	0 %	1500
Nové hasičské auto-cisternová automobilová stříkačka	7500	90 % Ministerstvo pro místní rozvoj	750
DPS-zpevněná plocha mezi objekty	1000	0 %	1000
TS-pořízení dopravního prostředku s kontejnerovou nástavbou a 3 kontejnery	1300	0 %	1300
<i>Projektová dokumentace</i>			
Vodovod Lavice + část Zajakury	300	80% Královehradecký kraj	60
<i>Menší akce</i>			
Oprava hřbitovní zdi na vstupu + renovace kovaných vrat	750	70 %	225
2019			
<i>Stavební akce</i>			
Okna ve spořitelně - 3. etapa	500	50 %	250
Oprava zámku Humprecht	10000	93 %	700
Rekonstrukce myslivna č.p. 361	2000	50 %	1000
<i>Projektová dokumentace</i>			
Vodovod Kdanice	4500	80% Královehradecký kraj	900

Zdroj: návrh investic a projektů města Sobotka, 2018–2019

Příloha č 7 Současný dodavatel elektrické energie za veřejné osvětlení, 2019

Období	2019
Typ odběru	podnikatelský maloodběr
Odebíráte na území	Východočeský kraj
Máte přidělenou sazbu za distribuci	C62d
Máte nainstalovaný jistič	nad 3x80 A do 3x100 A včetně
Vaše roční spotřeba elektřiny ve vysokém tarifu	156154
Váš dodavatel elektrické energie	ČEZ Prodej, a.s.
Váš produkt	elektřina na dobu neurčitou

Zdroj: <http://kalkulator.eru.cz>

Příloha č 8 Roční spotřeba elektrické energie dodavatel ČEZ Prodej, a. s, 2019

Položka	bez DPH Kč/rok	DPH Kč/rok	včetně DPH Kč/rok
Celková platba veřejné osvětlení	651 378,88	136 789,57	788 168,45
Z toho za silovou elektřinu	453 357,58	95 205,09	548 562,67
Z toho za distribuci	117 700,33	24 717,07	142 417,40
Z toho za ostatní regulované služby	71 810,71	15 080,25	86 890,96
Z toho daň z elektřiny	8 510,26	1 787,16	10 297,42

Zdroj: <http://kalkulator.eru.cz>

Příloha č 9 Porovnání navržených dodavatelů elektrické energie, 2019

Dodavatel	Produkt	Platba za silovou elektřinu v Kč	Celková platba za elektřinu v Kč	Úspora proti Vašemu stávajícímu produktu v Kč
Lama energy a.s.	Premium veřejné osvětlení region ČEZ	308 265,67	547 871,45	240 297,00
BOHEMIA ENERGY entity s.r.o.	Basic-region ČEZ	388 316,27	627 922,05	160 246,40
ČEZ,Prodej, a.s.	elektřina na dobu neurčitou	548 562,67	788 168,45	váš stávající produkt
Pražská plynárenská, a.s.	Zelená 2R/3R	561 225,39	800 831,17	-12 662,72

Zdroj: <http://kalkulator.eru.cz>

Pro město Sobotka bych doporučila nového dodavatele elektrické energie LAMA energy a.s. produkt Premium veřejné osvětlení region ČEZ. Úspora proti dosavadnímu dodavateli ČEZ prodej a.s. je ročně 240 297,-- Kč. Další dodavatel BOHEMIA ENERGY entity s.r.o. produkt Basic – region ČEZ by také připadal v úvahu s roční úsporou Kč 160 246,40, naopak nedoporučuji dodavatele Pražská plynárenská, a.s. produkt Zelená 2R/3R, kde jsou ještě vyšší náklady o Kč 12 622,72.

Příloha č 10 Kalkulace navrhovaného prodeje květináče, 2019

Prodejní místo	ks	cena/ks	Výnosy v tis. Kč
Zámek Humprecht	3 700	39	144 300
Informační středisko	500	39	19 500
Letní sobotecký jarmark	750	39	29 250
Celkem výnosy	4 950	39	193 050

Zdroj: vlastní zpracování

Příloha č 11 Hrubý výnos prodej květináče, 2019

Položka	ks	cena/ks	Celkem v tis. Kč
Náklady	4 950	25	123 750
Výnosy	4 950	39	193 050
Hrubý výnos	4 950	14	69 300

Zdroj: vlastní zpracování

Češi se stále více zajímají o ekologii. Z tohoto důvodu navržen prodej produktu (viz obrázek č. 1), jako možného zboží, jehož prodej pomůže zvýšit výnosy města. Množství květináčů stanoveno na 4950 ks a náklady na jejich koupi od firmy bio-farm.cz. cena Kč 25,--/1 ks. Celkem množstevní cena včetně dopravy Kč 123 750,--. Květináče skladovány na Městském úřadě. Prodej květináče na zámku Humprecht, v Městském informačním centru a na letním soboteckém jarmarku. Prodavačky, elektrická energie zdarma. Příloha č. 11 prodej květináče za 39,--/1ks, výtěžek na jednom kusu dosahuje Kč 14,--. Při prodeji všech 4950 ks činí hrubý výnos Kč 69 300,--. Jedná se o neúplnou kalkulaci, počítám s hrubými náklady.

Obrázek 1 Navržený produkt k prodeji

Zdroj: <http://bio-farm.cz>